

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ФІНАНСІВ

КВАЛІФІКАЦІЙНА МАГІСТЕРСЬКА РОБОТА

на тему:

**ДЕРЖАВНИЙ КОНТРОЛЬ ЗА ВИКОРИСТАННЯМ БЮДЖЕТНИХ
КОШТІВ НА МІСЦЕВОМУ РІВНІ**

Студента 2-го курсу денної форми
навчання спеціальності 072 «Фінанси,
банківська справа та страхування»
освітньо-наукової програми
«Фінанси публічного сектору»
Зубченко Владислава Віталійовича

Науковий керівник:
доктор економічних наук, професор
Лютий Ігор Олексійович

Засвідчую, що в цій дипломній
роботі немає запозичень із праць
інших авторів без відповідних посилань

Студент _____

Робота допущена до захисту в Екзаменаційній комісії рішенням кафедри
фінансів від « 11 » травня 2022 р., протокол №12.

Завідувач кафедри фінансів,
доктор економічних наук, професор
Лютий Ігор Олексійович _____

Київ – 2022 р.

ЗМІСТ

	Стор.
ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ I. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ДЕРЖАВНОГО КОНТРОЛЮ ЗА ВИКОРИСТАННЯМ БЮДЖЕТНИХ КОШТІВ НА МІСЦЕВОМУ РІВНІ.....	5
1.1 Поняття, суть та функції державного фінансового контролю.....	5
1.2 Зарубіжний досвід державного фінансового контролю.....	7
1.3 Особливості державного фінансового контролю у місцевих бюджетах.....	13
РОЗДІЛ II АНАЛІЗ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ТА ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ НА МІСЦЕВОМУ РІВНІ.....	17
2.1 Аналіз використання бюджетних коштів в Київській області.....	17
2.2 Аналіз використання бюджетних коштів у інших областях.....	28
2.3 Оцінка бюджетних коштів в Київській області.....	43
РОЗДІЛ III ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ДЕРЖАВНОГО КОНТРОЛЮ ЗА ВИКОРИСТАННЯМ БЮДЖЕТНИХ КОШТІВ КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	47
3.1 Обґрунтування концепцій удосконалення ефективності контролю за використанням бюджетних коштів у Київській області.....	47
3.2 Розробка моделі ефективності контролю за використанням бюджетних коштів у Київській області.....	59
ВИСНОВОК.....	62
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	64
ДОДАТКИ.....	69

ВСТУП

Актуальність теми практичного використання і теоретичного обґрунтування відповідних досліджень свідчить постійно зростаюча кількість наукових праць і публікацій як в Україні так й за кордоном. Незважаючи на наявність вагомий наукової бази у сфері фінансового контролю, через постійні зміни в законодавстві дослідження залишаються актуальними завданнями і потребує вирішення науковцями.

Рівень розробки теми дослідження у науковій літературі: Дослідженням фінансового контролю присвячені роботи вітчизняних та зарубіжних науковців: І. Дрозд, В. Жила, М. Пушкар, І. Ялдин, Ю. Голуб, М. Коніна, Р. Сорока, Є. Калюга, Н. Владімірова, Ю. Пивовар, О. Чеберяко, І. Лютий, Ю. Петленко тощо.

Метою даної роботи є аналіз та роль фінансового контролю за використанням бюджетних коштів на місцевому рівні.

Завдання роботи:

- 1) розглянути різні погляди науковців на сутність фінансового контролю;
- 2) розглянути фінансовий контроль у зарубіжних країнах;
- 3) розглянути особливості державного фінансового контролю у місцевих бюджетах;
- 4) проаналізувати використання бюджетних коштів в Київській області;
- 5) проаналізувати використання бюджетних коштів у інших областях;
- 6) оцінити бюджетні кошти в Київській області;
- 7) обґрунтувати концепції удосконалення ефективності контролю за використанням бюджетних коштів у Київській області;
- 8) розробити модель ефективності контролю за використанням бюджетних коштів у Київській області.

Об'єкт – фінансовий контроль місцевого бюджету у Київській області

Предмет є теоретичні положення, науково-методичні підходи, концепції та прикладні аспекти комплексу фінансового контролю за місцевим бюджетом у Київській області.

Методологія. При написанні даної роботи було використано графічний метод (для наочного представлення результатів дослідження), табличний, метод узагальнення та систематизація, метод порівняння (для співставлення результатів дослідження), а також інші методи загальнонаукового характеру.

Наукова новизна полягає в узагальненні, доповненні й обґрунтуванні теоретичних положень і практичних рекомендацій щодо удосконалення державного фінансового контролю використання коштів місцевих бюджетів України.

Практична значимість цього дослідження пов'язана з впровадженням отриманих результатів фінансового контролю з метою підвищення ефективності використання бюджету.

Інформаційна база дослідження: законодавчі та нормативно-правові акти України, форми бухгалтерських і фінансових звітів, бюджету Київської області, матеріали досліджень вітчизняних і зарубіжних вчених, опубліковані у періодичних виданнях та розміщені у мережі Інтернет.

Основні рекомендації: найефективнішим засобом управління процесом фінансового контролю на місцевому рівні є вивчення усіх економічних, бюджетних показників та розробки планів для реалізації запобігання недоліків й мінімізації ризиків.

Опис структури роботи. Магістерська робота складається із вступу, трьох розділів, висновків, переліку використаних джерел. Загальний обсяг роботи складає 73 сторінок, що містить 8 рисунків, 36 таблиць, додатків 4, список використаних джерел із 51 найменувань.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ДЕРЖАВНОГО КОНТРОЛЮ ЗА ВИКОРИСТАННЯМ БЮДЖЕТНИХ КОШТІВ НА МІСЦЕВОМУ РІВНІ

1.1 Поняття, суть та функції державного фінансового контролю

Поняття державний фінансовий контроль синтезує декілька понять у собі «контроль», «державний контроль», «фінансовий контроль».

Поняття «контроль» - є невід'ємною складовою системи регулювання державою порушень, які виникають при здійсненні діяльності за державні кошти на різних рівнях. Це процес здійснення управлінських рішень, підкріплений фінансовими затратами, який слідує за виконанням мети програми, під яку були зроблені бюджетні асигнування.

Єдиної думки, що таке контроль, не існує. Вчені розділили поняття й розглядають його як процес, систему, елемент управління.

І. Дрозд та В. Жила у своїх працях зазначають, що контроль - це цілий процес[1].

М. Пушкар у своїй праці визначає поняття, як частину управління[2].

І. Ялдин у своїй праці визначає контроль, як систему[3].

«Фінансовий контроль» також розділяється на три гілки:

Фінансовий контроль визначається Ю. Голубом, як цілісна система заходів контролю[4].

М. Коніна у своїй науковій праці наголошує, що поняття фінансового контролю перетинається з управлінськими процесами і є функцією управління фінансами[5].

Р. Сорока розглядає поняття, як інститут[6].

Державний фінансовий контроль (далі ДФК) розглядається, як функція: держава, інститут, система.

Є. Калюга у своїх дослідженнях наголошував, щоДФК, це функція держави[7].

Н. Владімірова розглядаєДФК, як систему[8].

Ю. Пивовар визначає поняттяДФК, як інституту[9].

Таким чином, три поняття не мають цілісного поняття, а розглядаються, як сукупність трьох окремих понять й мають протиріччя між вченими.

Між тим, кожний елемент системи державного фінансового контролю має свої недоліки і далекий від досконалості. У цьому випадку існуючий перелік недоліків слід доповнити загальними недоліками, які не можна віднести до конкретного елемента:

1. СистемаДФК не діє як єдина система, а існує як окремі підрозділи.
2. СистемаДФК не відповідає глобальним вимогам в силу деяких обставин, наприклад, переважання подальшого контролю над попереднім і поточним.
3. СистемаДФК не заснована на конкретній моделі і більшість ключових положень навіть не закріплені в законодавстві, що перешкоджає розвитку системиДФК і створює певні труднощі на шляху їх оновлення в контексті цифровізації економіки.

Можна на основі досліджень понять дати своє визначенняДФК - це ієрархічний контроль над функціями держави, який має систему та є постійно змінним процесом.

Суть фінансового контролю визначається у понятті мети, суб'єктах, об'єктах, видах.

Метою ФК є постійні та повні перевірки фінансових показників суб'єктів, які використовують державний бюджет.

Суб'єктом фінансового контролю є: Аудиторська палата України, Державна аудиторська служба України, незалежні аудиторські фірми.

Об'єктом фінансового контролю являється фінансова діяльність суб'єктів, які використовують бюджетні кошти.

Фінансовий контроль має види: аудиторський, державний відомчий контроль, громадський, внутрігосподарський, внутрівідомчий; за часом: попередній, поточний, наступний.

Основною метою ДФК є забезпечення ефективного функціонування державного сектора економіки, стимулювання соціально-економічного розвитку суспільства, недопущення асиміляції, розкрадання та неефективного використання державних ресурсів.

Класифікація видів ДФК представлена у додатку А.

Єдиного підходу до того, які є функції ДФК у науковій літературі не існує. Тому можна перераховувати загальні научні функції та специфічні.

I функція-контроль за формуванням, споживанням і збереженням державних коштів і державної власності;

II функція-аналіз і контроль за ефективним управлінням цими державними ресурсами об'єктами контролю, якими вони керують;

III функція-залучення до відповідальності за порушення та вчинення незаконних дій щодо державних ресурсів в рамках законодавства[8].

Основні функції державного контролю представлені у додатку Б.

Таким чином, після дослідження поняття, змісту та функцій ДФК можна зробити висновок, що не вбачаючи на вагомий вклад вчених у цьому питанні немає єдиного визначення фінансового контролю й трактування поняття для цього дуже важливо провести дослідження теми й об'єднати думки вчених в єдину структуру[10].

1.2 Зарубіжний досвід державного фінансового контролю

Сучасна тенденція розвитку національної економіки має явно виражену тенденцію до посилення ролі держави у вирішенні ключових соціально-економічних проблем, що стоять перед суспільством. Поступове зосередження в руках держави фінансових і матеріальних ресурсів вимагає зміцнення дисципліни і законності у сфері формування, розподілу і використання суспільного багатства,

як головного джерела задоволення економічних, культурних і духовних потреб нації. Ключовою ланкою державної економічної політики є бюджетна політика[9].

Через бюджетний механізм держава перерозподіляє національний дохід і надає прямий і непрямий вплив на стан національної економіки. Невипадково основним об'єктом фінансового контролю органів державного управління є державний бюджет.

Тим часом, розпорошеність контрольно-наглядових функцій між різними органами державного управління створює певні труднощі у вибудовуванні єдиної системи організації державного фінансового контролю. Перш за все, між органами, що реалізують повноваження у сфері контрольно-наглядової діяльності за використанням бюджетних коштів відсутній достатній рівень взаємодії, що не дозволяє в найкоротші терміни ефективно вирішувати поставлені перед ними завдання[6].

ДФК підрозділяється на такі форми: контроль, здійснюваний законодавчими органами державної влади. У США-Бюджетне управління конгресу і Головне контрольно-фінансове управління. Місія Бюджетного управління Конгресу-забезпечувати Конгрес інформацією з фінансових і економічних завдань, досліджувати реалізацію фінансових проектів та ін.

У ряді країн (Австрія, Іспанія, Франція, Німеччина, та ін.) в якості самостійних органів державного фінансового контролю виступають рахункові палати. Повноваження у сфері контрольно-наглядової діяльності за використанням бюджетних коштів відсутній достатній рівень взаємодії, що дозволяє в найкоротші терміни ефективно вирішувати поставлені перед ними завдання.

В Англії питання ДФК регулює Парламент. У США здійснюється надання допомоги Конгресу в його законодавчій і контрольній діяльності, контроль і оцінка урядових програм, оперативної діяльності державних органів управління і напрацювання пропозицій щодо вдосконалення держапарату. Через діючий

принцип поділу влади вищі контрольні органи існують у кожній гілці влади і забезпечують баланс повноважень виконавчої та законодавчої влади[12].

ХарактеристикаДФК:

- Німеччина - фінансовий контроль покладено на Федеральне міністерство фінансів і федеральний парламент (Бундестаг). Реалізація річного бюджету перевіряється Федеральною Рахунковою палатою. Щомісяця процедура реалізації бюджету виконується Федеральним міністерством фінансів.

Розглянемо приклад Німеччини більш детально. Фінансовий контроль є вищим органом фінансового нагляду кантону у Німеччині. Вона незалежна і мудра і підтримує Кантонська рада і Урядова рада.

Аудиторська діяльність включає в себе аудит бухгалтерського обліку та бухгалтерського обліку (підсумкова перевірка) та фінансовий нагляд за управлінням бюджетом (наглядова перевірка).

Фінансовий контроль регулюється законом за мірою аудитора консолідованого рахунку кантону Цюріха і консолідованих рахунків державних установ: Університетський госпіталь Цюріха, Психіатрична університетська лікарня, Кантонська госпіталь Winterthur, Цюріхський університет, три державних коледжу Цюріхського технікуму, а також Центральна бібліотека.

Заключні іспити спрямовані на оцінку того, чи відповідають річні рахунки, підготовлені під відповідальність виконавчої та адміністративної влади, основних правових та організаційних основ.

Фінансовий нагляд включає перевірку та оцінку ефективності, законності, економічної ефективності, доцільності та ощадливості бюджетного управління, а також контролю ефективності.

Зокрема, завдання фінансового контролю полягає в тому, щоб допомогти організаціям та адміністрації, підпорядкованим фінансовому нагляду, виконувати свої обов'язки у відповідності з законодавством і іншими положеннями, а також у відповідності з вимогами професійної етики. Грунтуючись на завданнях та правових засадах, фінансовий контроль оцінює ризики полів, що оброблюються та перевіряються в організаційних підрозділах.

Оцінка ризиків фінансового контролю базується як на кількісній, так і якісній значущості фінансових потоків, висновках, а також на оцінці організації відповідних підрозділів з урахуванням створеної системи управління ризиками та внутрішнього контролю.

Парламентські комісії з розслідування, комісії з нагляду Ради Кантону, Урядова рада, дирекції, Державна канцелярія, вищі кантональні суди та державні установи можуть надавати спеціальні аудиторські завдання для фінансового контролю в підтримку свого нагляду або службового нагляду та залучати їх в якості консультативного органу з питань фінансового нагляду.

Фінансовий контроль може проводити додаткові аудиторські перевірки як ревізійного органу, якщо це представляє особливий суспільний інтерес.

- Індія - спільно з органами парламентського контролю працюють урядові ревізійні органи (служба Генерального інспектора і ревізора).

- США - загальне управління при Президентові, Інспекторські служби у федеральних відомствах, президентська Рада по боротьбі з фінансовими зловживаннями в урядових установах.

- Франція - федеральні органи державного та регіонального фінансового контролю, Рахункова палата Франції[11].

Система управління за результатами Великобританії володіє наступними характерними рисами, які забезпечують успішність її реалізації:

1) Оцінка ефективності бюджетних витрат здійснюється на основі використання 130 показників результативності, які є єдиними для всіх муніципалітетів. Однаковість показників дозволяє порівнювати ефективність управління громадськими фінансами та надання послуг в різних муніципальних утвореннях;

2) Розроблено систему єдиних мінімальних стандартів якості надання суспільних послуг;

3) Оцінка ступеня ефективності діяльності органів влади з надання суспільного та зовнішнього аудиту ефективності;

4) Існують єдині методики ранжирування та звітності за результатами оцінки якості надання послуг.

Адміністрація муніципальної освіти щороку публікує звіт про результати своєї діяльності, в якому представляється інформація про показники результативності, оцінка досягнення цих показників адміністрацією даного муніципалітету в порівнянні з іншим. У звітах містяться як показники результативності, загальні для всіх муніципальних утворень, так і показники, розроблені адміністрацією конкретної території[5].

Програмний бюджет Великобританії застосовується в рамках відомчої структури. У Великобританії застосовується більш широке тлумачення програмних витрат, ніж у багатьох інших країнах. Під програмними витратами розуміються витрати, які не включаються до категорії адміністративних витрат.[6]

Програмний бюджет формально не затверджується актами про асигнування, які містять розподіл асигнувань за відомчою структурою та цілями діяльності відомств. Бюджетні проектування у форматі програмного бюджету в спеціальному документі.

Програмне планування здійснюється в рамках трирічного планування. Трирічні річні ліміти витрат відомств встановлюються в процесі підготовки

"Передбюджетного звіту і загального огляду витрат», який, по суті, є трирічним планом бюджетних витрат уряду, пов'язаних з цілями державної політики і показниками результатів їх досягнення. Ці плани повинні реалізовуватися в періоди між публікаціями передбюджетного звіту і загального огляду витрат.

На всіх рівнях в ЄС державний сектор вносить величезні кошти для фінансування потреб економіки і, отже, несе відповідальність за розумне та ефективне управління коштами, довіреними йому платниками податків держав-членів.

Державний сектор ЄС повинен продемонструвати, що він ефективно витрачає наявні ресурси, а результати є ефективними. З цією метою Громадський

внутрішній контроль (ПОС) підвищує цінність, сприяючи створенню моделі, що відповідає міжнародним стандартам в галузі фінансового управління та контролю за використанням державних коштів.

Модель, визнана у всьому світі кращою практикою, передбачає основи, які можуть внести значний внесок у запобігання шахрайству і корупції. З тих пір як Європейська комісія у 2002 році запровадила ПОС в якості основи для ефективного і дієвого контролю за ресурсами, якими вона управляє, європейські країни поступово перебудовують свої моделі нормативного контролю для впровадження принципів ПОС.

Обмін інформацією між державними адміністраціями в ЄС може сприяти досягненню спільної мети державного бюджету, який забезпечує результати.

У 2012 році на прохання держав-членів Європейська комісія запустила мережу ПОС, яка проводить регулярні конференції. У червні 2017 року в Будапешті була представлена і схвалена учасниками стратегія майбутнього розвитку мережі РІС.

Крім того, результати подальшого опитування підкреслили необхідність підвищення віддачі від мережевої діяльності. Оскільки більш тісне залучення керівництва високого рівня має вирішальне значення для забезпечення просування та використання результатів Мережі у державах-членах, була висунута ідея створення нової та розширеної Мережі РІС керівників високого рівня. Перше засідання цієї Мережі відбулося 14 жовтня 2019 року в Брюсселі.

Заплановані наступні зустрічі довелося відкласти через пандемічну кризу. Очікується, що наступна зустріч мережі РІС відбудеться в Брюсселі в 2022 році.

Освоєння зарубіжного методу органів державного фінансового контролю засвідчує наявність єдиних цілей і загальних призначень режиму роботи органів контролю, але з урахуванням національних особливостей та історичного розвитку. Всі країни спрямовуються помножити призначення і зобов'язання органів контролю, гарантувати їм необхідні повноваження і матеріальну основу[14].

Зробимо порівняння досвіду проведення державного фінансового контролю у додатку В.

Здійснення державного фінансового контролю здійснюється у зарубіжних країнах по розробленій стратегії та дає можливість:

- виявити аномалії у бюджетах на різних рівнях;
- розробити різні операційні сценарії.

Існують загальні кроки для аудиту бюджетів у зарубіжному досвіді, модель:

Крок 1. Аналіз первинної документації: проведення вичерпного, детального аналізу бюджетних фінансових документів.

Крок 2. Підготовка прогнозів та моделювання: на основі аналізу первинної документації для подальшої роботи з бюджетними коштами.

Крок 3. Виявлення відхилень в основній фінансовій звітності

Основна фінансова звітність - це документи, які повинні бути створені суб'єктом господарювання при підготовці річної звітності.

Ці аналізи і тести в різних середовищах є фундаментальною частиною державного фінансового контролю, оскільки вони дозволяють своєчасно виявляти проблеми, помилки і відхилення від ідеальної ситуації або первісних цілей.

Крок 4. Виправлення відхилень

Фінансовий контроль мав би дуже мало практичної користі, якщо б не були прийняті належні рішення, що стосуються коригувальних дій, для того щоб направити рахунки в потрібне русло, як це було раніше встановлено в загальних цілях програм або положеннях організації[13].

1.3 Особливості державного фінансового контролю у місцевих бюджетах

В Україні проходить реформування у галузі децентралізації органів місцевого самоврядування, одним з положень якого є надання більших

повноважень на місцях, тобто отримання доходу й самофінансування бюджетних затрат, пошуків нових джерел доходів для здійснення мети державних програм.

Основними напрямками ДФК місцевих бюджетів є:

1. Ведення бухгалтерського обліку суб'єктами господарювання та подання фінансової звітності;
2. Надходження, які поступили до бюджету міста або області.
3. Відповідність витрат бюджету до мети суб'єкта господарювання;
4. Застосування програм з бюджетом;
5. Відповідність запланованих усіх статей витрат до витрат бюджету.

Мета державного контролю у місцевих бюджетах перетинається з загальною метою державного фінансового контролю й вивчає фінансові звіти на помилки та зрівнює надходження й витрати з місцевого бюджету.

Завданнями державного контролю у місцевих бюджетах є:

- Перевірка надходжень на своєчасність, повноту.
- Перевірка на раціональність та економічність.
- Перевірка на нецільове використання коштів з місцевого бюджету;
- При виявленні порушення законодавства вживання заходів.

Контроль за виконанням та формуванням місцевих бюджетів складається з багатьох етапів процесу, він регулюється Бюджетним кодексом України(БКУ), має певні стадії при складанні, має розгляд та прогноз бюджету й приймає рішення про затвердження бюджету[5]:

Етап 1: складання проекту бюджету;

Етап 2. розгляд проекту бюджету

Етап 3 прийняття рішення щодо місцевого бюджету;

Етап 4 виконання усіх статей бюджету.

Етап 5 аудит звітів щодо виконання статей бюджету й, у разі не виконання виправлення помилок, покарання за нецільове використання коштів бюджету[8].

Проект бюджету починається з формування місцевими фінансовими органами аналізу та контролю усіх бюджетних запитів, які були подані бюджетними організаціями на здійснення діяльності, порівняння мети

використання бюджетних коштів та трьох показників: пріоритетність, раціональність і ефективність. Взагалі на цьому етапі можна відслідкувати проблеми фінансових установ, тут зосереджується увага на аналізі кількісних та якісних показників, тобто проводиться паралель між видатками на бюджетний проект й досягнень, які він може принести. Наприклад, харчування у дитячих лагерьх. Воно може бути скорочене, бо у цьому році діти майже не відпочивали із-за пандемії Ковід -19. Проте бюджет надано збільшений. На цьому етапі приймається рішення про скорочення бюджетних асигнувань. Тобто до прийняття бюджету стадія проекту дуже важлива і має багато прорахунків, повернень документів до того моменту, як бюджет може бути прийнятим.

Взагалі цей процес здійснюється ієрархічно: районні органи надають у місто, місто у область, область у Мінфін, якщо це державний бюджет. У місті бюджет проходить менш багатоповерховий етап проектування. У м. Києві бюджет формується у районі й формується у Державній адміністрації[12].

Рішення приймається на сесійній нараді після коригування проекту. Рішення щодо прийняття регламентується наказом, який доводиться у райони міста та обов'язковий до виконання. На стадії прийняття рішення функції державного фінансового контролю майже немає.

Найважливішим етапом є виконання бюджету. На цьому етапі реалізуються фінансові плани та використовуються бюджетні кошти.

Видом державного фінансового аудиту є державний фінансовий аудит місцевих бюджетів, він проводиться, щодо:

- законності та взагалі ефективності формування мети бюджету;
- достовірності фінансової звітності;
- правильності ведення обліку;
- функціонування системи внутрішнього контролю та стану внутрішнього аудиту;
- стану використання рухомого і нерухомого майна, коштів, землі, природних ресурсів [11].

Дієвий контроль на всіх стадіях бюджетного процесу стосовно місцевих бюджетів загалом забезпечує його належне формування і виконання.

Основними засобами регулювання є закріплення за місцевими бюджетами певних джерел доходів, а також застосування міжбюджетних трансфертів.

РОЗДІЛ II

АНАЛІЗ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ТА ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ НА МІСЦЕВОМУ РІВНІ

2.1. Аналіз використання бюджетних коштів в Київській області

На 2022 рік на офіційному сайті Київської обласної ради ще рішення про бюджет не розміщений у повному обсязі, так як робляться корективи по деяких статтях бюджету. Для аналізу використання бюджетних коштів використаємо дані за 2017-2022 роки. Зараз існує 38 програм, які реалізуються у Київській області (додаток Г) [15].

Основними статтями бюджету є якісний рівень освіти, фінансування охорони здоров'я, соціальний захист населення, розвитку фізичної культури та спорту, культури та мистецтв, фінансування департаментів, бюджетні асигнування тощо.

У 2020 році порівнянно з 2017 роком з'явилося більше департаментів на асигнуванні області, добавились 7 департаментів. Для аналізу даних візьмемо існуючі департаменти з 2017 року та порівняємо бюджет за п'ять років. Проаналізуємо планові показники бюджету по статтях у період 2017-2021 рр.

Аналіз використання бюджетних коштів департаменту освіти та науки в Київській області наведений у таблиці 2.1.

Таблиця 2.1

Аналіз використання бюджетних коштів департаменту освіти та науки в Київській області у 2017-2021рр., тис.грн

Стаття бюджету	Роки					Темпи зростання	
	2017	2018	2019	2020	2021	тис.грн.	%
Загальний фонд							
Видатки споживання	465284,00	729229,00	820880,20	862178,00	1059966,00	594682,00	56,1

Оплата праці	226182,00	228071,32	390072,49	403933,30	515505,40	289323,40	56,2
Комунальні послуги та енергоносії	51667,00	59325,50	64284,70	69949,33	68197,04	16530,04	32
Спеціальний фонд							
Видатки споживання	33960,00	51362,12	56862,25	53667,37	55252,10	21292,10	38,5
Оплата праці	7889,00	79992,31	8473,12	9504,03	9754,41	1865,41	19,1
Комунальні послуги та енергоносії	2851,00	3252,26	4878,26	5177,20	4535,17	1684,17	37,1
Видатки розвитку	2365,00	22220,00	2170,27	36685,21	3331,42	966,42	29

Джерело: власні розрахунки автора на основі джерела [15]

Для наглядного зображення бюджетних витрат намалюємо графічно по даним таблиці 2.1, рис. 2.1

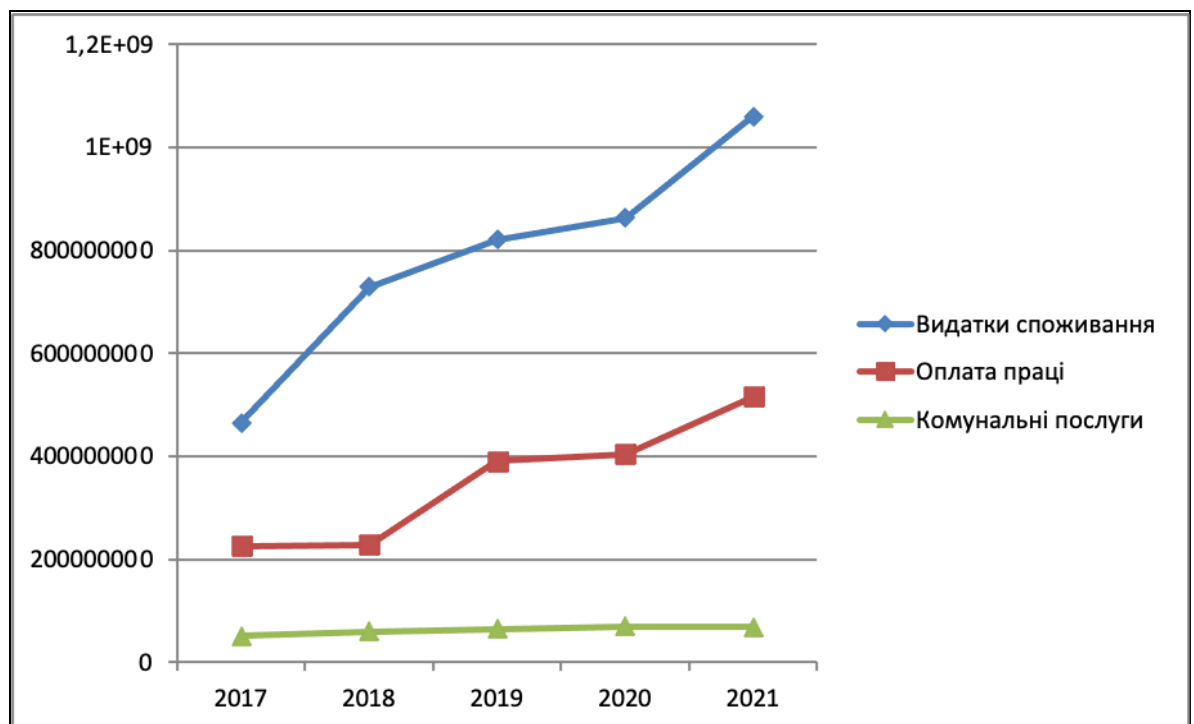

Рис. 2.1 Динаміка росту (загального фонду) бюджетних витрат департаменту освіти та науки в Київській області.

Джерело: розроблено автором на основі джерел [15]

Таким чином, згідно таблиці 1.1 та рис. 1.1 витрати на освіту зросли майже від 19,1 до 56,2 відсотків по загальному та спеціальному фондах.

Проаналізуємо п'ять років використання бюджетних коштів в Київській області у галузі розвитку молоді та спорту у таблиці 2.2

Таблиця 2.2

Аналіз використання бюджетних коштів департаменту молоді та спорту в Київській області у 2017-2021рр., тис.грн

Стаття бюджету	Роки					Темпи зростання	
	2017	2018	2019	2020	2021	тис.грн.	%
Загальний фонд							
Видатки споживання	64673,00	8868,20	95068,30	113446,20	99580,60	34907,60	35,1
Оплата праці	27776,00	32502,30	44157,20	54099,30	68158,00	40382,00	59,2
Комунальні послуги та енергоносії	2419,00	288321,00	3222,20	3079,80	2788,60	369,60	13,3
Спеціальний фонд							
Видатки споживання	219,00	222,32	295,05	295,50	161,80	-57,20	-35,4
Оплата праці	-	-				-	-
Комунальні послуги та енергоносії	56,00	103,20	295,05	72,60	38,90	-17,10	-44
Видатки розвитку	-	-	-	18975,00	-		

Джерело: власні розрахунки автора на основі джерела [15]

Проаналізуємо бюджет на графіку за п'ять років рис. 2.2.

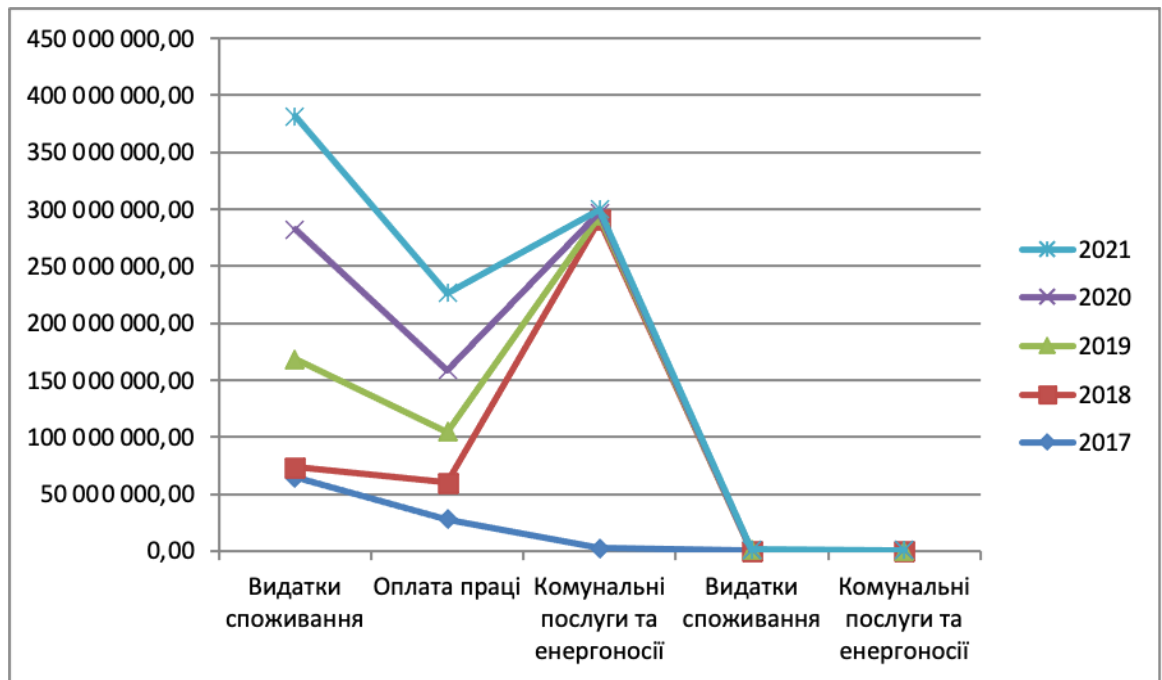

Рис. 2.2 Динаміка росту (загального та спеціального фонду) бюджетних видатків у сфері молоді та спорту в Київській області.

Джерело: розроблено автором на основі джерел [15]

Бюджетні кошти у сфері молоді та спорту: загальний фонд зріс, а ось спеціальний скоротився та у 2020 році є невитрачена стаття 18975000, 00 грн. У департаменті скоротились видатки на комунальні послуги у 2021 році, це пов'язано з Ковід-19, тому що у 2021 році частково спеціалісти працювали вдома й майже не виходили на роботу.

Проаналізуємо п'ять років використання бюджетних коштів в Київській області у галузі охорони здоров'я у таблиці 2.3 та динаміку на рис. 2.3.

Таблиця 2.3

Аналіз використання бюджетних коштів департаменту охорони здоров'я в Київській області у 2017-2021рр., тис.грн

Стаття бюджету	Роки					Темпи зростання	
	2017	2018	2019	2020	2021	тис.грн.	%
Загальний фонд							
Видатки споживання	1164293,00	1203452,00	1605114,10	711471,60	411363,60	-752929,40	-183

Оплата праці	1042,00	11030,00	1790,80	1863,00	2317,80	3359,80	145
Комунальні послуги та енергоносії	10,00	11,32	14,60	16,20	18,70	8,70	46,5
Видатки розвитку	6666,00	-	-	-	-	-	-
Спеціальний фонд							
Видатки споживання	52931,00	51931,22	65897,80	70297,40	74378,45	21447,45	28,9
Оплата праці	47,00	56,00	42,30	47,30	36,00	-11,00	-30,6
Видатки розвитку	7182,00	-	28975,80	172086,20	-	-	-
Бюджет розвитку	-	-	-	165913,50	-	-	-

Джерело: власні розрахунки автора на основі джерела [15]

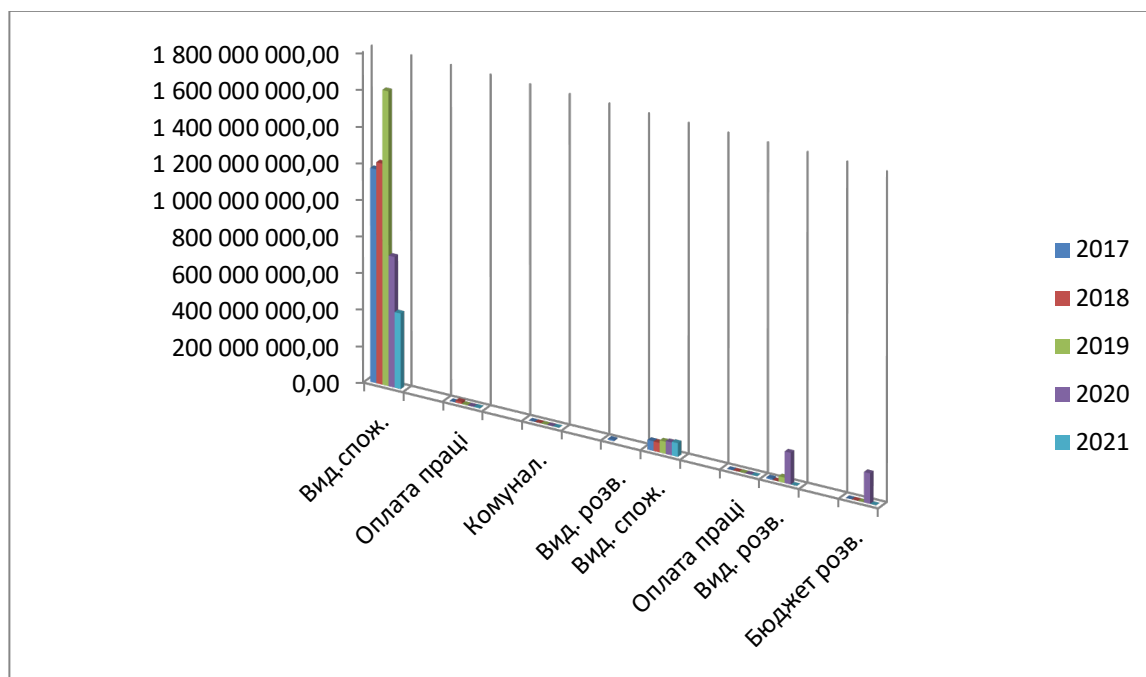

Рис. 2.3 Динаміка росту (загального та спеціального фонду) бюджетних видатків у сфері охорони здоров'я в Київській області.

Джерело: розроблено автором на основі джерел [15]

Оплата праці робітникам охорони здоров'я зросла на 145 %, це зв'язано з надбавками на боротьбу із захворюванням Ковід - 19. У 2017 році видатки розвитку були надані для реформи охорони здоров'я. У 2020 році була стаття бюджету розвитку для виплат на боротьбу з Ковід – 2019, у 2021 році ця стаття скорочена. На рис. 2.3 можна побачити динаміку зниження витрат на розвиток охорони здоров'я.

Проаналізуємо п'ять років використання бюджетних коштів в Київській області у галузі соціального захисту населення у таблиці 2.4 та на рис. 2.4

Таблиця 2.4

Аналіз використання бюджетних коштів департаменту соціального захисту населення в Київській області у 2017-2021рр., тис.грн

Стаття бюджету	Роки					Темпи зростання	
	2017	2018	2019	2020	2021	тис.грн.	%
Загальний фонд							
Видатки споживання	142901,00	156321,00	205968,67	332700,80	294145,70	151244,70	51,4
Оплата праці	57680,00	69320,00	98222,08	112955,40	143441,30	85761,30	59,8
Комунальні послуги та енергоносії	16704,00	2132,00	22443,60	24772,12	28813,50	1211,00	4,2
Спеціальний фонд							
Видатки споживання	22549,00	23251,40	24459,30	30350,45	30925,68	8376,67	27,1
Оплата праці	901,00	1250,32	2034,40	2059,70	2857,07	1956,06	68,5
Комунальні послуги та енергоносії	57,00	50,00	43,90	55,80	45,81	-4,19	-9,1
Видатки розвитку	3049,00	5321,52	7417,90	5395,32	9232,94	6183,94	67

Джерело: власні розрахунки автора на основі джерела [15]

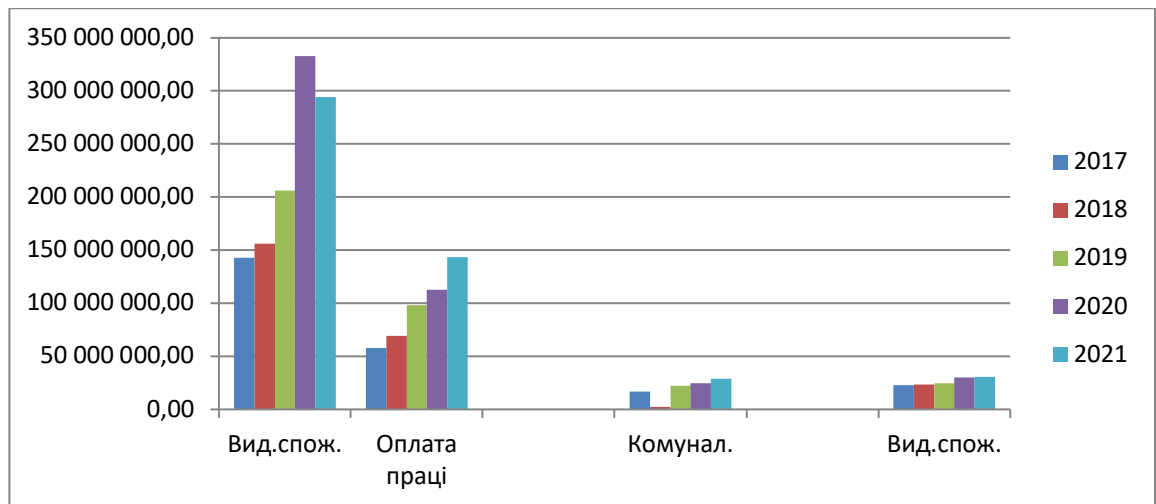

Рис. 2.4 Динаміка росту (загального та спеціального фонду) бюджетних видатків у сфері соціального захисту населення в Київській області.

Джерело: розроблено автором на основі джерел [15]

З таблиці 2.4 бачимо зменшення витрат на комунальні послуги, це пов'язано з карантинном та працею на дому. Збільшення показників зв'язано з кількістю соціальних виплат.

На рис. 2.4 динаміка зросла від 2017 до 2021 рр.

Проаналізуємо п'ять років використання бюджетних коштів в Київській області у галузі служби у справах дітей та сім'ї у таблиці 2.5 та рис. 2.5.

Таблиця 2.5

Аналіз використання бюджетних коштів службою у справах дітей та сім'ї в Київській області у 2017-2021рр., тис.грн

Стаття бюджету	Роки					Темпи зростання	
	2017	2018	2019	2020	2021	тис.грн.	%
Загальний фонд							
Видатки споживання	42162,00	41213,00	39208,94	61015,60	51725,10	9563,10	18,5
Оплата праці	14286,00	17251,00	19726,90	21210,70	28324,40	14038,40	49,5

Комунальні послуги та енергоносії	39914,00	40321,42	4291,40	4016,60	39990,70	76,70	0,2
Спеціальний фонд							
Видатки споживання	35,00	0,00	37,00	0,00	-	-	-
Комунальні послуги та енергоносії	35,00	0,00	37,00	-	0,00	-	-

Джерело: власні розрахунки автора на основі джерела [15]

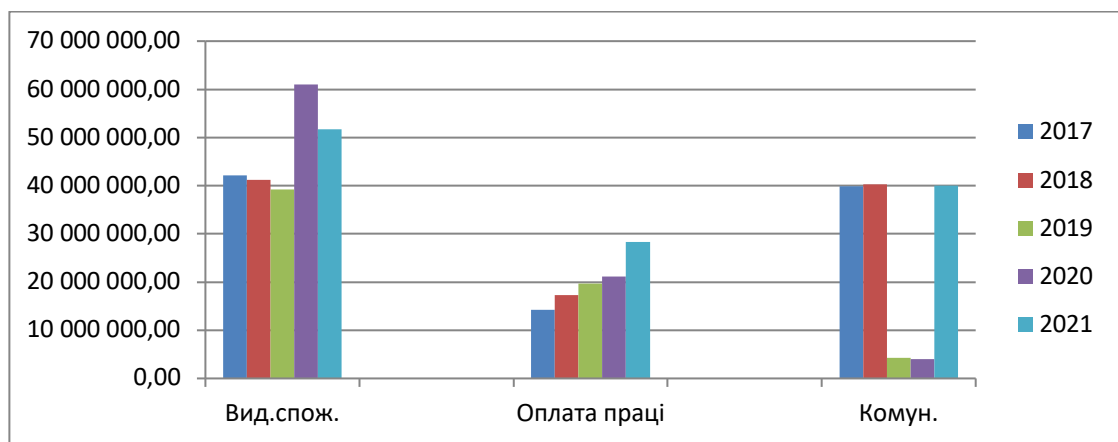

Рис. 2.5 Динаміка росту (загального) бюджетних видатків у сфері служби у справах дітей та сім'ї в Київській області.

Джерело: розроблено автором на основі джерел [15]

Значно виріс бюджет у 2020 році та знову знизився у 2021 році. Не динамічно проплачуються комунальні платежі, зі стабільною динамікою бюджет використовується для оплати праці.

Проаналізуємо за п'ять років використання бюджетних коштів в Київській області у галузі культури, національностей та релігій у таблиці 2.6 та рис. 2.6.

Таблиця 2.6

Аналіз використання бюджетних коштів управління культури, національностей та релігій в Київській області у 2017-2021рр., тис.грн

Стаття бюджету	Роки					Темпи зростання	
	2017	2018	2019	2020	2021	тис.грн.	%
Загальний фонд							
Видатки споживання	86093,00	71325,60	79235,60	102312,90	107956,00	21863,00	20,3
Оплата праці	20449,00	29329,00	31030,50	35326,90	44455,50	24006,50	54
Комунальні послуги та енергоносії	1910,00	2321,00	3374,70	2240,00	3951,80	2041,80	51,7
Спеціальний фонд							
Видатки споживання	4611,00	3571,00	2652,70	2986,70	3190,70	-1420,30	-44,6
Оплата праці	99,00	105,00	355,00	327,30	543,10	444,10	81,8
Комунальні послуги та енергоносії	61,00	88,00	109,00	48,20	67,40	6,00	8,9
Видатки розвитку	804,00	801,00	754,00	1813,00	1273,00	469,00	36,8
Бюджет розвитку	-	-	-	700,00	-	-	-

Джерело: власні розрахунки автора на основі джерела [15]

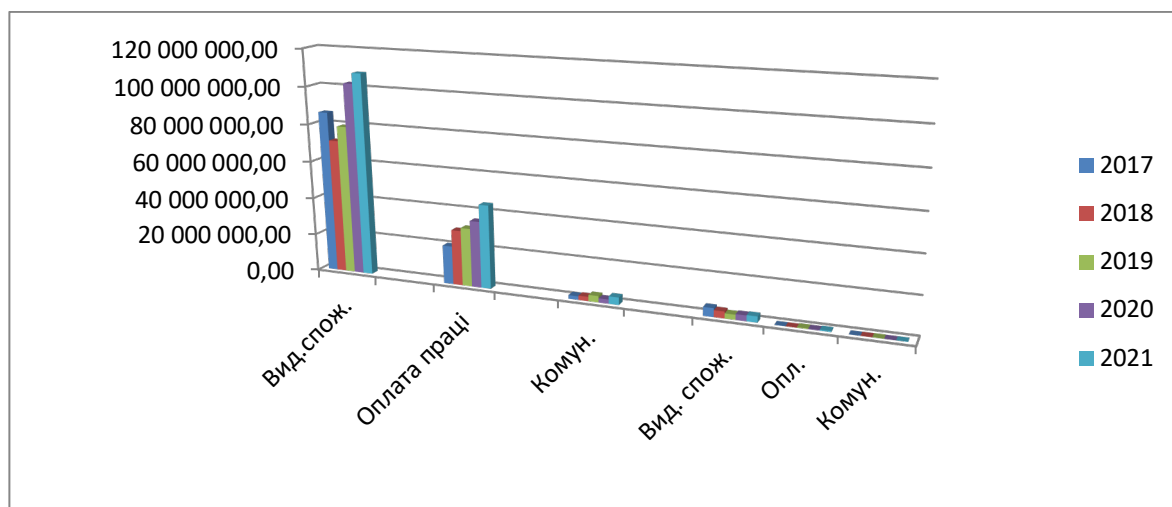

Рис. 2.6 Динаміка росту (загального) бюджетних видатків у сфері управління культури, національностей та релігій в Київській області.

Джерело: розроблено автором на основі джерел [15]

По динаміці можна побачити стабільність у оплаті праці та падіння у видатках споживання у 2018 році та підняття у 2019 році.

Проаналізуємо п'ять років використання бюджетних коштів в Київській області у галузі фінансів облдержадміністрації у таблиці 2.7.

Таблиця 2.7

Аналіз використання бюджетних коштів департаменту фінансів у Київській області у 2017-2021рр., тис.грн

Стаття бюджету	Роки					Темпи зростання	
	2017	2018	2019	2020	2021	тис.грн.	%
Загальний фонд							
Видатки споживання	476042,00	488653,22	4945221,70	596678,80	667356,40	619752,20	92,9
Видатки розвитку	-	-	-	-	32927,70	-	-

Джерело: власні розрахунки автора на основі джерела [15]

Збільшення видатків споживання на 92,9 % та за п'ять років з'явилися видатки розвитку департаменту фінансів облдержадміністрації й становить 32927700,00 грн.

У 2021 році з'явилися витрати на цивільну оборону – 11 900 000,00 грн. та деякі витрати, зокрема на агропромисловість та зв'язки з громадкістю скоротили.

Проаналізуємо бюджет по загальних показниках спеціального та загального фондів бюджету Київської області за три роки 2021, 2020, 2019 у таблиці 2.8.

Таблиця 2.8

Аналіз загальних показників спеціального та загального фондів бюджету Київської області у 2019-2021рр., тис.грн

Стаття	2019	2020	2021	Темпи приросту			
				2019-2021 тис.грн.	2020-2021 тис.грн.	2019-2021 %	2020-2021 %
Розподіл витрат обласного бюджету							
Загальний фонд:	96095,1	328398,9	101054,7	4959,6	-	5	-31,5
Спеціальний фонд:	40070,0	602008,7	45900,0	5830,0	-556108,7	12,7	-12,1
Міжбюджетні трансфери							
Трансфери іншим бюджетам:	3360,1	94355,2	700284,1	605928,9	696924,0	86,5	99,5
Трансфери з інших місцевих бюджетів	5031001,1	672017,3	571770,0	-	-100247,3	-	-17,5
Кредитування							
Загальний фонд	-30114,5	-3014,5	-3014,5	0.0	0.0	0.0	-
Спеціальний фонд	-	-	-1000,0	1000,0	1000,0	100	100
Всього видатків							
Загальний фонд	8591364,2	3216528,9	3618597,7	4972766,5	402068,8	154,6	11,1
Спеціальний фонд	941967,6	1953153,3	1182950,6	240983,0	-770202,8	20,4	-65,1
Доходи							
Загальний фонд	8611426,5	3772796,5	3619583,2	-	-153213,3	-	-42,3
Спеціальний фонд	918890,8	1393871,3	1182950,6	264059,8	-210920,7	22,3	-17,8

Джерело: власні розрахунки автора на основі джерела [15]

Аналізуючи бюджет Київської області за три роки можна сказати, що дохід бюджету менший та майже не покриває видатків, які виросли на 154,6 %, витрати

з розподілу зменшились, трансфери з інших областей зменшились порівняно з 2019 роком майже на 779,8 %, збільшились трансфери іншим бюджетам, збільшилось кредитування на 1 млн. грн.

2.2. Аналіз використання бюджетних коштів у інших областях

Проаналізуємо аналіз бюджету у інших областях України у табличному вигляді.

Таблиця 2.9

Аналіз бюджету Дніпропетровської області 2019-2021 рр., тис.грн

Область	2019	2020	2021	Темп приросту 2021-2019	
				тис.грн.	%
Доходи:					
Загальний фонд:	12 562 000	12 980 000	12 998 434	436 434	3,35
Спеціальний фонд:	1 476 000	1 300 000	1 337 856	-138 144	-10,3
Видатки:					
Загальний фонд:	972 900	10 632 102	11 104 241	10 131 341	91,2
Спеціальний фонд:	4 309 000	2 330 000	2 587 909	-1 721 091	-66,5

Джерело: власні розрахунки автора на основі джерела [17]

У Дніпрі скоротились доходи та видатки спеціального фонду, та виростили видатки загального фонду 91,2% порівняно з доходами +3,35%. Здебільшого бюджет використовується на розбудову транспортного Метрополітену та доріг, ремонт мосту.

Таблиця 2.9

Аналіз бюджету Харківської області 2019-2021 рр., тис.грн

Область	2019	2020	2021	Темп приросту 2021-2019	
				тис.грн.	%

Доходи:					
Загальний фонд:	13 606 139	7 131 866	4 466 144	-9 139 994	-204,6
Спеціальний фонд:	1 068 018	1 584 825	1 268 748	-200 730	-15,8
Видатки:					
Загальний фонд:	12 110 502	5 194 005	4 604 630	-7 505 872	-163
Спеціальний фонд:	2 302 791	2 626 132	1 866 540	-436 251	-23,4

Джерело: власні розрахунки автора на основі джерела [18]

У Харківській області скоротили видатки по загальному фонду на 163,0 %, по спеціальному 23,4 %, проте й доходи зменшились у 204,6 рази по загальному фонду. По 2022 р. У Харківській області є 38 програм, 40% бюджетних коштів у 2022 інвестує систему охорони здоров'я. Проте така різниця у бюджеті може бути за рахунок суттєвої різниці міських підприємств та обласних. З децентралізацією є чіткий розподіл обласних та міських бюджетів та їх наповненням.

Таблиця 2.10

Аналіз бюджету Львівської області 2019-2021 рр., тис.грн

Область	2019	2020	2021	Темп приросту 2021-2019	
				тис.грн.	%
Доходи:					
Загальний фонд:	6 200 000	4 403 522	5 100 000	-1 100 000	-21,6
Спеціальний фонд:	14 491 902	1 490 313	5 134 600	-9 357 302	-182,2
Видатки:					
Загальний фонд:	6 335 800	4 031 649	4 379 710	-1 956 090	-44,7
Спеціальний фонд:	14 633 803	1 988 491	3 500 000	-11 133 803	-318,1

Джерело: власні розрахунки автора на основі джерела [19]

Існує два сайти Львівської обласної ради. На одному подаються звіти про виконання бюджету, але вони до 2019 року, на іншому можна знайти деякі форми

бюджетів, проте інформація дуже заплутана. Немає цілісної картини фінансової звітності на одному ресурсі. У Львівській області знизилась видатки по спеціальному фонду на 318,1% та по загальному 44,7%, спеціальний фонд: доходи знизилась на 182 відсотки, загального фонду на 21,6 %. Львів місто туристичне й зміни у бюджеті пов'язані з карантинними обмеженнями у 2020 та 2021 роках, що впливає на зменшення податків від підприємств.

Таблиця 2.11

Аналіз бюджету Одеської області 2019-2021 рр., тис.грн

Область	2019	2020	2021	Темп приросту 2021-2019	
				тис.грн.	%
Доходи:					
Загальний фонд:	1 087 311	4 127 347	3 853 528	+2 766 217	+71,8
Спеціальний фонд:	85 193 170	1 128 483	71 114 863	-14 078307	-19,8
Видатки:					
Загальний фонд:	10 190 842	359 191	4 827 223	-5 363 619	-111,1
Спеціальний фонд:	1 526 200	165 929	1 089 873	-436 326	+40,0

Джерело: власні розрахунки автора на основі джерела [20]

Бюджет Одеської області позитивний, доходи загального фонду вирости на 71,8 %, проте спеціального фонду зменшилися на 19,8 %. Це пов'язано з карантинном у 2020 році та закриттям деяких підприємств. Одеса - це туристичне місто й більшість доходів отримує від надання туристичних послуг, проте карантин та локдаун призвів до зменшення отримання прибутку, а як наслідок податки зменшилися у бюджеті. Проте треба відмітити, що Одеса незалежно від проблем перевиконує плани наповнення бюджету й для подальшого аналізу у пункті 2.3 зрівняємо Київський обласний бюджет з Одеським обласним бюджетом.

Таблиця 2.12

Аналіз бюджету Донецької області 2019-2021 рр., тис.грн

Область	2019	2020	2021	Темп приросту 2021-2019	
				тис.грн.	%
Доходи:					
Загальний фонд:	9 374 300	6 171 200	4 633 500	-4 740 800	-102,3
Спеціальний фонд:	1 238 900	1 955 800	2 086 479	+847 579	+40,6
Видатки:					
Загальний фонд:	811 470	8 630 430	5 449 100	+4 637 630	+85,1
Спеціальний фонд:	3 258 400	2 742 700	2 547 091	-711 308	-27,9

Джерело: власні розрахунки автора на основі джерела [21]

У Донецькій області зменшились й доходи на 102,3 % й видатки на 85,1 % з загального фонду за рахунок зменшення виплат та одноразових допомог постраждалим сім'ям від АТО. Спеціальний фонд збільшився за рахунок прийнятих програм розвитку регіону.

Таблиця 2.13

Аналіз бюджету Полтавської області 2019-2021 рр., тис.грн

Область	2019	2020	2021	Темп приросту 2021-2019	
				тис.грн.	%
Доходи:					
Загальний фонд:	11 783 709	125 208 009	13 956 824	+2 173 114	+15,6
Спеціальний фонд:	4 953 911	5 732 125	5 666 436	+712 525	+12,6
Видатки:					
Загальний фонд:	9 839 493	121 652 187	10 341 751	+502 258	+4,9
Спеціальний фонд:	6 991 471	8 896 390	8 554 651	+1 563 180	+18,3

Джерело: власні розрахунки автора на основі джерела [22]

Збільшення доходів бюджету Полтавської області загального фонду на 15,6 % та спеціального фонду 12,6% та видатків із загального фонду 4,9 % і

спеціального 18,3 %. Ці збільшення маємо за рахунок бюджетних програм покращення регіону та трансферів, які до регіону надійшли. Взагалі по Полтавській області дуже цікаві цифри трансфертів та розрахунки бюджетних асигнувань. Багато приділяється уваги розробкам у галузі науки та агропромисловості.

Таблиця 2.14

Аналіз бюджету Запорізької області 2019-2021 рр., тис.грн

Область	2019	2020	2021	Темп приросту 2021-2019	
				тис.грн.	%
Доходи:					
Загальний фонд:	8 862 135	3 685 188	3 459 103	-5 403 032	-156,2
Спеціальний фонд:	873 131	1 157 928	980 006	+106 874	+10,9
Видатки:					
Загальний фонд:	8 770 377	3 406 122	3 415 299	-5 355 077	-156,8
Спеціальний фонд:	964 873	1 436 979	1 023 761	-58 887	-5,8

Джерело: власні розрахунки автора на основі джерела [23]

Запорізька область зменшила доходи у 2021 році загального фонду -156,2 % та спеціального фонду – 10,9 %. Збільшила видатки із загального фонду +156,8 %, зменшила спеціальний фонд -5,8 %. Це пов'язано з ситуацією, яка існує у Запорізькій області: у них забруднене повітря від заводів та багато коштів виділяється на оздоровлення дітей, соціальні виплати інвалідам, підтримання закладів здоров'я та нове будівництво.

Таблиця 2.15

Аналіз бюджету Вінницької області 2019-2021 рр., тис.грн

Область	2019	2020	2021	Темп приросту 2021-2019	
				тис.грн.	%
Доходи:					

Загальний фонд:	8 373 817	2 747 182	2 744 568	-5 629 249	-205,1
Спеціальний фонд:	1 060 774	1 495 465	1 749 618	+688 843	+39,4
Видатки:					
Загальний фонд:	8 196 677	2 723 277	2 726 332	-5 470 345	-200,6
Спеціальний фонд:	1 218 900	1 514 935	1 760 866	+541 966	+30,8

Джерело: власні розрахунки автора на основі джерела [24]

У Вінницькій області зменшився обсяг доходів загального фонду на 205,1 % та видатки зменшились на 200,6 %, а спеціальні фонди збільшились. У Вінниці багато програм регіональних, які фінансуються з бюджету. У 2019 році збільшилось фінансування охорони здоров'я та повинні були побудувати лікарні, проте цих лікарень досі не побудували, про що свідчить звіт. У 2020 році зменшили фінансування програми будівництва будівель охорони здоров'я, тому таке значне зменшення бюджету у Вінницькій області.

Таблиця 2.16

Аналіз бюджету Житомирської області 2019-2021 рр., тис.грн

Область	2019	2020	2021	Темп приросту 2021-2019	
				тис.грн.	%
Доходи:					
Загальний фонд:	296 705	3 498 707	1 967 243	+1 670 538	+84,9
Спеціальний фонд:	175 310	3 287 200	1 322 748	+1 147 438	+86,7
Видатки:					
Загальний фонд:	2 759 810	34 953 988	1 949 585	-810 225	-41,6
Спеціальний фонд:	323 617	3 290 000	1 337 602	-1 013 984	-75,8

Джерело: власні розрахунки автора на основі джерела [25]

У Житомирській області збільшення доходів загального фонду на 84,9 %, є значне покращення на 86,7% у спеціальному фонді, видатки ж зменшились як по

загальному фонду – 41,6 % та і спеціальному фонду – 75,8 %. Житомирська область здійснює фінансування бюджету на капітальний ремонт споруд, охорону здоров'я та харчування. У Житомирській області існує проблема з питною водою, тому частина бюджету 2019 року була використана на подолання цілої низки проблем в сфері охорони здоров'я та водопостачання. Тому маємо такі коливання у бюджеті цієї області.

Таблиця 2.17

Аналіз бюджету Хмельницької області 2019-2021 рр., тис.грн

Область	2019	2020	2021	Темп приросту 2021-2019	
				тис.грн.	%
Доходи:					
Загальний фонд:	6 817 072	2 057 551	1 990 230	-4 826 842	-242,5
Спеціальний фонд:	7 091 948	998 757	853 018	-6 238 930	-731,4
Видатки:					
Загальний фонд:	6 762 870	2 053 677	1 929 912	-4 832 957	-250,4
Спеціальний фонд:	763 093	1 042 331	853 035	+89 942	+10,5

Джерело: власні розрахунки автора на основі джерела [25]

Ситуація з бюджетом Хмельницької області не зовсім зрозуміла, тому що доходи загального фонду зменшились на 242,5% та відповідно видатки на 250,4%. Причину називають депутати в Облраді зменшення імпорту товарів із - за ситуації з карантинном, збільшення комунальних послуг та субсидій на них та забаргованістю заробітної плати.

Таблиця 2.18

Аналіз бюджету Черкаської області 2019-2021 рр., тис.грн

Область	2019	2020	2021	Темп приросту 2021-2019	
				тис.грн.	%
Доходи:					

Загальний фонд:	6 603 009	2 083 615	1 942 002	-4 661 007	-240,0
Спеціальний фонд:	621 674	862 904	734 978	+113 303	+15,4
Видатки:					
Загальний фонд:	6 558 684	2 020 565	1 938 635	-4 620 049	-238,3
Спеціальний фонд:	662 929	923 036	734 978	+72 048	+9,8

Джерело: власні розрахунки автора на основі джерела [26]

Черкаська область отримує доходи в бюджет через туризм та агропромисловість, проте у 2020 році був карантин та загальний фонд доходів скоротився на 240,0 %, як й видатки 238,3 %, проте у області прийняли програму боротьби з Ковідом-19, тому спеціальний фонд підвищився на 15,4 % доходи та 9,8 % - видатки. Основні видатки Черкаської області направлені на ремонт доріг та соціальну допомогу.

Таблиця 2.19

Аналіз бюджету Сумської області 2019-2021 рр., тис.грн

Область	2019	2020	2021	Темп приросту 2021-2019	
				тис.грн.	%
Доходи:					
Загальний фонд:	5 959 555	230 263	1 876 083	-4 083 547	-217,7
Спеціальний фонд:	676 996	1 069 629	818 723	+141 726	+17,3
Видатки:					
Загальний фонд:	5 830 963	2 192 978	1 963 159	-3 867 804	-207,6
Спеціальний фонд:	803 119	1 373 831	829 674	+26 554	+0,3

Джерело: власні розрахунки автора на основі джерела [27]

Сумська область, здебільшого скоротила бюджет за рахунок зменшення фінансування статті оздоровлення дітей у 2020 році, а також 2021р., причиною став карантин. Загальний фонд: зменшення доходів на 217,7 %, та видатків на

207,6 %, проте спеціальний фонд збільшився за рахунок програми надання допомоги сім'ям АТО.

Таблиця 2.20

Аналіз бюджету Миколаївської області 2019-2021 рр., тис.грн

Область	2019	2020	2021	Темп приросту 2021-2019	
				тис.грн.	%
Доходи:					
Загальний фонд:	2 778 590	2 243 293	2 135 955	-642 634	-30,1
Спеціальний фонд:	765 078	671 261	744 545	-20 532	-2,8
Видатки:					
Загальний фонд:	1 631 874	2 041 032	2 113 057	+481 183	+22,8
Спеціальний фонд:	472 900	864 487	768 628	+295 728	+38,5

Джерело: власні розрахунки автора на основі джерела [28]

Миколаїв портове місто. Тому взагалі його темп приросту більш менш стабільний й позитивний крім загального фонду доходів, який зменшився на 30,1 %, це недоотримання доходів за рахунок закриття підприємств на карантин на початку року. У Миколаєві у 2021 році основними видатками бюджету були дороги, які почали ремонтувати.

Таблиця 2.21

Аналіз бюджету Чернігівської області 2019-2021 рр., тис.грн

Область	2019	2020	2021	Темп приросту 2021-2019	
				тис.грн.	%
Доходи:					
Загальний фонд:	5515468	1 769 220	1 634 841	-3 880 627	-237,4
Спеціальний фонд:	628 388	884 206	742 608	+114 219	+15,4
Видатки:					
Загальний фонд:	5 482 524	1 714 252	1 622 888	-3 859 636	-237,8

Спеціальний фонд:	656 917	934 759	751 146	+94 228	+12,5
-------------------	---------	---------	---------	---------	-------

Джерело: власні розрахунки автора на основі джерела [29]

В Чернігівській області серед проблем маємо заборгованість медичним працівникам по виплаті зарплати та за енергоносії (медичні заклади). Зменшення загального фонду доходів на 237,4% за рахунок не працюючих підприємств та не продажу експорту.

Таблиця 2.22

Аналіз бюджету Івано-Франківської області 2019-2021 рр., тис.грн

Область	2019	2020	2021	Темп приросту 2021-2019	
				тис.грн.	%
Доходи:					
Загальний фонд:	7 774 727	2 284 897	1 961 994	-5 812 732	-296,3
Спеціальний фонд:	549 216	704 696	561 476	+12 260	+2,2
Видатки:					
Загальний фонд:	7 616 326	1 953 007	1 861 064	-5 755 261	-309,2
Спеціальний фонд:	701 576	1 028 546	654 366	-47 210	-7,2

Джерело: власні розрахунки автора на основі джерела [30]

Схожа ситуація з бюджетом, як у Чернігівській області так в Івано – Франківській області. Спалах Ковіду-19 збільшила у області карантин та локдаун. Також є заборгованість по заробітній платі медичним працівникам.

Таблиця 2.23

Аналіз бюджету Кіровоградської області 2019-2021 рр., тис.грн

Область	2019	2020	2021	Темп приросту 2021-2019	
				тис. грн.	%
Доходи:					
Загальний фонд:	5 334 357	1 787 479	1 724 618	-3 609 739	-209,3
Спеціальний фонд:	581153	823783	693 719	+112 566	+16,2
Видатки:					
Загальний фонд:	5 275 963	1 721 359	1 678 835	-3 597 128	-214,3
Спеціальний фонд:	638 462	888 924	911 419	+272 956	+29,9

Джерело: власні розрахунки автора на основі джерела [31]

Кіровоградська область здебільшого розв'язує теж проблеми, як й Івано-Франківська та Чернігівська. Проте у цій області за рахунок програми допомоги підприємствам збільшився спеціальний фонд.

Таблиця 2.24

Аналіз бюджету Рівненської області 2019-2021 рр., тис.грн

Область	2019	2020	2021	Темп приросту 2021-2019	
				тис.грн.	%
Доходи:					
Загальний фонд:	6 535 710	1 927 581	1 853 301	-4682 408	-252,65
Спеціальний фонд:	617913	663 808	557 836	-60 076	-10,8
Видатки:					
Загальний фонд:	748 987	1 790 867	1 809 272	+1 060 285	+58,6
Спеціальний фонд:	286 535	186 254	601 751	+286 535	+94,9

Джерело: власні розрахунки автора на основі джерела [32]

Рівненська область стабільна по сплаті податків та здебільшого як і більшість областей втратила дохід за рахунок карантину та локдауну, загальний фонд на 252,65 %, та спеціальний фонд на 10,8 % Видатки виросли, це свідчить, що діють програми для розвитку регіону.

Таблиця 2.25

Аналіз бюджету Волинської області 2019-2021 рр., тис.грн

Область	2019	2020	2021	Темп приросту 2021-2019	
				тис.грн.	%
Доходи:					
Загальний фонд:	6 092 861	1 791 720	1 686 954	-4 405 906	-261,2
Спеціальний фонд:	792 424	932 298	723 900	-68 524	- 9,5
Видатки:					
Загальний фонд:	6 034 747	1 727 563	1 650 089	-43 81 657	-265,5
Спеціальний фонд:	844 881	991 925	760 760	-84 120	- 11,1

Джерело: власні розрахунки автора на основі джерела [33]

Волинська область постраждала від зменшення трансфертів населенню та карантину.

Таблиця 2.26

Аналіз бюджету Херсонської області 2019-2021 рр., тис.грн

Область	2019	2020	2021	Темп приросту 2021-2019	
				грн.	%
Доходи:					
Загальний фонд:	5 172 044	1 767 250	1 596 653	-3 575 391	-224,0
Спеціальний фонд:	551 396	722 619	596 702	+453 06	+7,6
Видатки:					

Загальний фонд:	5 042 719	1 679 654	1 568 520	-3 742 199	-221,5
Спеціальний фонд:	673 542	801 406	618 733	-54 809	+8,9

Джерело: власні розрахунки автора на основі джерела [34]

У Херсонській області діють програми захисту бізнесу, тому спеціальний фонд видатків і доходів росте, проте із - за карантину підприємства не працювали. Також в Херсоні є недоліки з використанням бюджетних коштів. Тільки у 2020 році 20 млн. грн. виявили у ході перевірки, що не використані на ремонт доріг, який почали ще у 2019 році.

Таблиця 2.27

Аналіз бюджету Тернопільської області 2019-2021 рр., тис.грн

Область	2019	2020	2021	Темп приросту 2021-2019	
				тис.грн.	%
Доходи:					
Загальний фонд:	5 708 000	208 620	2 406 200	-3 301 800	-137,2
Спеціальний фонд:	485 648	732 500	1 820 000	+1 334 352	+73,3
Видатки:					
Загальний фонд:	5 629 000	208 600	2 403 700	-32 253 000	-134,2
Спеціальний фонд:	563 309	642 500	86 230	+29 900	+34,7

Джерело: власні розрахунки автора на основі джерела [35]

Відмічу заплутаний сайт Тернопільської області та велику кількість програм до бюджету розвитку регіону, які заплутують інформацію та неможливо проаналізувати всі звітні періоди доходів та видатків. Попри це область розвивається за рахунок програм.

Таблиця 2.28

Аналіз бюджету Луганської області 2019-2021 рр., тис.грн

Область	2019	2020	2021	Темп приросту 2021-2019	
				тис.грн.	%
Доходи:					
Загальний фонд:	2 484 600	192 500	2 316 600	-168 000	-7,2
Спеціальний фонд:	1 051 200	120 120	1 321 200	+270 000	+20,4
Видатки:					
Загальний фонд:	3 003 000	1 834 000	2 286 100	-716 900	-31,4
Спеціальний фонд:	982 300	103 100	1 252 130	-269 830	+21,5

Джерело: власні розрахунки автора на основі джерела [36]

Луганська область має безліч програм відновлення регіону та майже не постраждала від карантину. Загальний фонд – 7,2% доходи, та видатки - 31,4, що свідчить про стабільність. Проте у Луганську є проблема: населення зменшилось порівнянно з 2014 роком, оскільки територія здебільшого примикає до зони АТО.

Таблиця 2.29

Аналіз бюджету Закарпатської області 2019-2021 рр., тис.грн

Область	2019	2020	2021	Темп приросту 2021-2019	
				тис.грн.	%
Доходи:					
Загальний фонд:	2 193 400	2 084 000	2 302 500	+109 100	+4,7
Спеціальний фонд:	711 300	8 630 0 00	1 325 000	+613 700	+46,3
Видатки:					
Загальний фонд:	2 187 300	2 069 400	2 291 700	+102 970	+44,9

Спеціальний фонд:	811 000	986 000	1 410 000	+599 000	+42,5
-------------------	---------	---------	-----------	----------	-------

Джерело: власні розрахунки автора на основі джерела [37]

В Закарпатській області не всі звіти можна прослідкувати з фінансової точки зору. Здебільшого у них позитивні показники, але у звітах багато трансфертів, які або були прийняті, або відхилені. Регіон розвивається за рахунок програм розвитку. Проте багато обговорень у раді й багато змін до бюджету. Складно прослідити трансферти бюджету. Основні витрати на комунальні послуги та екологію.

Таблиця 2.30

Аналіз бюджету Чернівецької області 2019-2021 рр., тис.грн

Область	2019	2020	2021	Темп приросту 2021-2019	
				тис.грн.	%
Доходи:					
Загальний фонд:	521 859	1 817 700	168 230	-353 629	-210,2
Спеціальний фонд:	171 100	9 065 000	125 300	-45 800	-36,6
Видатки:					
Загальний фонд:	593 000	1 815 700	167 980	-425 020	-253,0
Спеціальний фонд:	181 100	711 100	121 110	-59 990	-49,5

Джерело: власні розрахунки автора на основі джерела [38]

Депутати Чернівецької області озвучили зменшення доходу за рахунок переєстрації основних підприємств до Київської області, бо там існує програма пільг по податках. Здебільшого бюджет зменшився.

Таким чином, проаналізувавши усі регіони України можна сказати, що у кожному регіоні є низка фінансових проблем, які потрібно кожному регіону розв'язувати по-різному. Є статті, які виконуються у регіоні першочергово і є програми, які допомагають бюджету здійснювати основну функцію по

забезпеченню життєдіяльності обласних рад та статей витрат з отриманням доходів.

2.3 Оцінка бюджетних коштів в Київській області

Для оцінювання, яку обрати стратегію публічної організації, використаємо SWOT-аналіз в системі оцінки виявлення проблем у бюджеті.

Заносимо до стовпчика 1 табл. 2.34 фактори макро - та мікросередовища, які впливають на бюджет, які є найбільш важливими для підтримання бюджету і мають тенденцію до змін, створюючи тим самим нові можливості або загрози (так звані рушійні сили у бюджетній сфері). Оцінюємо за 10-бальною шкалою їх важливість для суспільного здоров'я (наприклад, як у стовпчику 2 табл. 2.34).

Далі визначаємо імовірності того, що зміна кожного фактора буде сприятливою (P_{i^3}) або несприятливою (P_{ζ^3}) для сфери бюджету Київської області, причому $P_{i^3} + P_{\zeta^3} = 1$ (теоретично можливо й ≤ 1 , якщо існує імовірність, що фактор не змінюватиметься, стовпчики 3 та 5 табл. 2.34).

Таблиця 2.34

Аналіз можливостей та загроз

Фактори	Важливість, балів B_i	Сприятлива зміна (можливість)		Несприятлива зміна (загроза)	
		Імовірність, P_{i^3}	$P_{i^3} * B_i$	Імовірність, P_{ζ^3}	$P_{\zeta^3} * B_i$
1	2	3	4	5	6
Зменшення видатків	9	0,4	3,6	0,6	4,5
Зменшення доходів	8	0,3	2,4	0,7	5,6
Зростання дефіциту	9	0,7	6,3	0,3	2,7
Кредитування	10	0,1	1,0	0,9	9,0
Зростання доходів	6	0,7	4,2	0,3	1,8
Зростання трансферів	7	0,4	2,8	0,6	4,2
Політичні фактори	9	0,2	1,8	0,8	7,2
Вимоги МФУ	7	0,3	2,1	0,7	4,9
Недофінансування	9	0,4	3,6	0,6	4,5
Зміна вимог до зовнішніх умов	8	0,6	4,8	0,4	3,2
Всього:			32,6		47,6

Джерело: розробка автора

Знаходимо добутки $P_{i3} * B_i$ та $P_{i4} * B_i$ (стовпчики 4 та 6 табл. 2.35) й підсумовуємо отримані значення. Порівнюючи їх, визначаємо, чого у підприємства більше – можливостей чи загроз. У даного бюджету значно більше загроз, аніж можливостей ($32,6 < 47,6$)[28].

Далі оцінюємо за 10-бальною шкалою рівень, досягнутий кожним обраним бюджетом за кожним фактором (стовпчики 3, 5, 7 табл. 2.34; найкраще значення – 10 балів, найгірше – 1 бал).

Таблиця 2.3.4

Аналіз сил та слабкостей

Фактори	Вага P_i	Бюджет Одеської області		Бюджет Дніпровсько ї області		Бюджет Київської області			
		A'_{1i}	P_i * A'_{1i}	A'_{2i}	P_i * A'_{2i}	Звичай- на A'_{i}	P_i * A'_{i}	Аб- со- лю- тна Δ_{i}	P_i * Δ_{i}
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Якість бюджету	0,15	10	1,50	8	1,20	10	1,00	+5	0,5
Широта надання видатків	0,15	10	1,50	7	1,05	10	1,60	+3	0,6
Тривалість гарантії	0,05	10	0,50	4	0,20	10	0,50	+3	0,15
Прийнятність надання кредитування	0,20	5	1,00	9	1,80	8	1,60	+3	0,6
Привабливість надання доходів	0,10	8	0,80	9	0,90	10	0,50	+3	0,15
Широта мережі	0,10	5	0,50	2	0,20	10	1,00	+5	0,5
Розвиток бюджету	0,05	10	0,50	2	0,10	10	0,50	+3	0,5
Отримання інформативних повідомлень про бюджетні витрати	0,05	7	0,35	9	0,45	10	0,50	+3	0,15
Нові способи доходів	0,05	6	0,30	9	0,45	1	0,05	-5	- 0,25
Імідж	0,10	9	0,90	7	0,70	10	1,00	+1	0,1
Сила:			7,85		7,05		9,35		+1,1

Джерело: розробка автора

Для визначення більш дієвого фактору перемножуємо для кожної категорії вагові коефіцієнти на оцінки досягнутого рівня в балах та підсумовуємо отримані результати. У нас бюджет Одеської області має значення звичайної конкурентної сили 7,85 бала, Дніпро – 7,05 бала, Київської області – 9,35 бала, тобто його позиція є найкращою.

Враховуємо відносну важливість факторів множенням стовпчика 2 на стовпчик 9 і підсумовуємо результат стовпчика 10. Це і є абсолютна сила; якщо вона додатна, бюджет має більше сил, ніж слабкостей, і навпаки.

У бюджеті, що розглядається, абсолютна конкурентна сила ($0 < +1.1$), тобто воно має більше сильних сторін, ніж слабких[27].

3. Складаємо першу матрицю SWOT-аналізу (табл. 2.35).

Таблиця 2.35

Перша матриця SWOT-аналізу

<p>Можливості (O)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Зростання доходів (1,8) - Зростання трансферів (4,2) - Зменшення видатків (4,5) 	<p>Загрози (T)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Кредитування (9,0) - Зменшення доходів (5,6) - Зростання дефіциту (2,7) - Вимоги до МФУ(4,9) - Політичні фактори (7,2) - Зміна вимог до зовнішніх умов (3,2) - Недофінансування (4,5)
<p>Сили (S)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Якість бюджету(0,5), - Широта надання видатків (0,6), - Тривалість гарантій (0,15), - Прийняття надання кредитування (0,6) - Привабливість надання доходів (0,15) - Широта мережі (трансфери) (0,5) - Розвиток бюджету (0,5) - Отримання інформаційних повідомлень про бюджетні витрати (0,15) - Імідж (+1) 	<p>Слабкості (W)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Нові способи доходів (-0,25)

Джерело: розробка автора

4. Комбінуємо можливості та загрози, сили та слабкості підприємства у заключній матриці SWOT - аналізу (табл. 2.36).

В розрахунку SWOT - аналізу має більше загроз, ніж можливостей (стовпчик T) та більше сил, ніж слабкостей (рядок W). На перетині рядка й стовпчика знаходиться поле WT, тобто пріоритетна стратегія WT («сили-загрози», або «максі-міні») має бути побудована на укріпленні сил для захисту від загроз.

Таблиця 2.36

Заклучна матриця SWOT-аналізу

	<p>Можливості (O)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Зростання доходів (1,8) - Зростання трансферів (4,2) 	<p>Загрози (T)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Кредитування (9,0) - Зменшення доходів (5,6) - Зростання дефіциту (2,7) - Вимоги до МФУ(4,9) - Політичні фактори (7,2) - Зміна вимог до зовнішніх умов (3,2) - Недофінансування (4,5)
<p>Сили (S)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Якість бюджету(0,5), - Широта надання видатків (0,6), - Тривалість гарантій (0,15), - Прийняття надання кредитування (0,6) - Привабливість надання доходів (0,15) - Широта мережі (трансфери) (0,5) - Розвиток бюджету (0,5) - Отримання інформаційних повідомлень про бюджетні витрати (0,15) - Імідж (+1) 	<p>Поле SO («Максі-Максі»)</p>	<p>Поле ST («Максі-Міні»)</p> <p>Проводити інформативні фінансові дослідження, знаходити причини та розробляти програми для зменшення негативних наслідків для отримання нових джерел доходів, покращувати інформативність серед населення про витрати з бюджету. Збільшити доходи та розробляти більш прогресивні програми по бюджетним статтям.</p>
<p>Слабості (W)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Нові способи доходів (-0,25) 	<p>Поле WO («Міні-Максі»)</p>	<p>Поле WT («Міні-Міні») рік,</p>

Джерело: розробка автора

За результатами проведеного SWOT-аналізу можна сказати, що потрібно розробити більш дієвий механізм отримання доходів для збільшення результативності бюджетних коштів.

РОЗДІЛ ІІІ

ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ДЕРЖАВНОГО КОНТРОЛЮ ЗА ВИКОРИСТАННЯМ БЮДЖЕТНИХ КОШТІВ КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

3.1 Обґрунтування концепцій удосконалення ефективності контролю за використанням бюджетних коштів у Київській області

Однією із важливих концепцій, яку потрібно впровадити – це привести до ладу усі сайти обласних держадміністрацій України до єдиного формату та прозоро розміщати у одній формі рішення про бюджет та самі звіти. Особливу увагу приділити Полтавській, Чернівецькій, Тернопільській, Львівській, Закарпатській областям.

Також розроблені програми цільових підходів до бюджетних програм привести до єдиних стандартів строгої звітності та розміщати їх на сайті обласної адміністрації у вільному доступі зі змінами. Публічність звітів у кожній області різняться у поняттях. Якщо у одних областях, як у Одеській усі рішення, форми на одному сайті, то у декількох областях не можна відкрити звіти. Добре зроблений сайт у Херсонській області, усі документи у гугл диску й відкриваються без скачування. По – перше, це захищає більше інформації, бо можна побачити, хто цікавився інформацією, по – друге, дуже зручно у використанні. Для отримання підвищення ефективності державного контролю від аудиту діяльності бюджетних установ треба впровадити методи та форми Європейських стандартів.

Ще однією концепцією повинні бути відкриті громадські обговорення з протоколами зібрань, які цілі досягнуті, що ще потрібно зробити. Є довготривалі цілі й програми на п'ять років, а є проблеми, які потрібно вирішувати зараз, наприклад, карантин та КОВІД-19, став великим випробуванням для усіх держаних систем, особливо для охорони здоров'я, а з цими проблемами потрібно розбиратись якнайшвидше.

Також з 2020 року усі обласні бюджети скоротились, офіційно в деяких бюджетах є заборгованість по заробітній платі медичним робітникам. Для цього потрібно налагодити систему роботи казначейства й удосконалити форми ведення видатків, які прописані у бюджеті. З обговореннями з громадкістю чинного законодавства та знаходження компромісів між податками та пільгами на сплату податків.

Таким чином, ефективність контролю залежить від налагодження взаємодії з громадськістю та прозорого обговорення статей бюджету.

У 2002 році у рамках програми Міністерства фінансів України ще були впроваджені аудити доцільності використання бюджетних коштів та вони друкувались у газеті. Нажаль зараз аудитів незалежних аудиторських компаній знайти майже по всіх областях неможливо. А це було б доцільно розміщувати на офіційних сайтах висновки аудитів по цільових програмах та яких результатів було досягнуто по - квартално. Тобто поставити моніторинг бюджетних програм, як основу для подальшого виявлення проблем використання бюджетних коштів, отримання доходу та зменшення витрат.

Кожний аудит бюджетних програм супроводжувати перерахуваннями та враховувати трансфертні переводы при обговоренні нових бюджетних програм. Паспорти бюджетних програм повинні бути зі звітами помісячно та враховувати ціни, які міняються. Наголосити потрібно, що можна придбати за 10 грн., наприклад, картоплю, а можна - за 6 грн., тобто у паспорті повинні бути реальні цифри, які потрібні на реалізацію бюджетної програми.

Також потрібно розуміти, що у сучасному світі існують інструменти, які можуть ефективно передбачати та бюджет - це такий же документ, як баланс з доходами та витратами на статті програм.

19.05.2020 року був прийнятий наказом Міністерства фінансів України № 223 документ про оцінку ефективності бюджетних програм. Цим наказом затверджено порядок здійснення оцінки, серед основних:

- покращення ефективності розробки бюджетних паспортів до здійснення програм;

- підвищення якості отримання паспортів бюджетних паспортів;
- отримання результатів від впровадження бюджетних програм;
- забезпечення прозорості та наявності усіх звітів у вільному доступі.

А головним розпорядником цим документом називають адміністрації областей. Здійснюється оцінка до прийняття паспорту, під час дії програми та поквартально кожний звіт описано в окремих пунктах порядку. Результати оцінки програм подаються у звітах, які спеціально напрацювали для цієї програми.

Однією із проблем контролю над бюджетом програм є розрізненість думок громадськості та бюджетних підприємств та старих моделей поведінки про те, як його потрібно контролювати. Для вирішення цієї проблеми можна запропонувати медіацію між громадськістю та державою.

Медіація може бути:

- корисною у багатьох спорах, а особливо тих, що чутливі до збереження стосунків у майбутньому і ризиків репутаційних втрат;
- застосована на будь-якій стадії вирішення спору (конфлікту).

Залежно від предмету спору медіацію можна класифікувати на такі основні види, зокрема:

- медіацію у сфері договірних відносин;
- медіацію у сфері деліктних відносин;
- медіацію корпоративних спорів;
- фінансову медіацію;
- земельну медіацію;
- медичну медіацію;
- медіацію у сфері інтелектуальної власності;
- внутрішньо-організаційну медіацію (що включає у тому числі трудові спори);
- медіацію бізнес-партнерства[39].

Медіатор забезпечує рамку та допомагає проводити медіацію, але не вносить ніяких суттєвих пропозицій чи рішень до кейсів або портфелів кейсу.

Медіатор повинен бути неупередженим й нейтральним до проблеми, також медіатор повинен мати сертифікат медіатора.

Медіатор забезпечує спілкування між двома або декілька сторонами, визначає інтереси, спонукає до праці, проте рішення спору або конфлікту знаходять сторони самі. Медіація не завжди вирішує тільки конфлікти, ще вона може бути націлена на знаходження нових рішень.

Завданням медіатора є своєчасна діагностика подібних процесів та спрямування зусиль на відновлення балансу сил сторін під час їх перебування в медіації шляхом створення

Медіація у професійній діяльності рівних можливостей та фокусування на спільній меті – прийнятті рішення, яке задовольнить інтереси кожної сторони; наявність прихованих емоцій – поширене упередження, що в комерційних спорах емоційний фон сторін є невисоким, спростовується практичним досвідом проведення бізнесмедіацій, коли медіатору доводиться окрему увагу приділяти невиявленим емоціям учасників медіації, які ними ретельно приховуються та іноді заперечуються й гальмують процедуру врегулювання спору[40].

Слід зауважити, що, зважаючи на конфіденційність медіаційної процедури, вести відео/аудіозапис та/або стенографування медіаційної процедури не дозволено. Однак сторони медіації можуть домовитися задокументувати результати медіації угодою, яку підпишуть обидві сторони, в якому будуть викладені лише домовленості сторін із врегулювання спору[41].

Таким чином, медіація – це добровільний процес й завершається підписанням договору про домовленість сторін що й потрібно громадськості, бізнесу та держави в особі адміністрацій області, бо здебільшого діалог між цими трьома складовими допоможе ефективно використовувати бюджетні кошти у програмах[6].

В економічній теорії ефективність визначають, як результативність будь - якої діяльності. Економічна ефективність бюджетної програми також являє собою співвідношення кількісного вираження двох величин-фінансових доходів

результатів господарської діяльності підприємств і витрат, необхідних для досягнення даних результатів.

Головною проблемою ефективності є проблема вибору. Можна виділити наступні групи факторів підвищення ефективності фінансового контролю:

- підвищення технологічного оснащення,
- інноваційна політика;
- активізація людського фактора [42].

Всі впливаючі на ефективність діяльності підприємства фактори умовно можна розділити на внутрішньовиробничі та зовнішні фактори (державні, галузеві, територіальні). Фактори першої групи можуть бути керованими самим підприємством, але їх склад слід визначати для кожної організації індивідуально в залежності від галузевої приналежності, структури підприємства, терміну його функціонування, поставлених завдань і т. д. На динаміку факторів другої групи підприємство не може чинити дії, воно може лише скорегувати свої дії з урахуванням виниклих нових умов. До факторів зовнішнього середовища слід віднести зміни в оподаткуванні; динаміку цін на сировину, матеріали та інші необхідні для виробництва ресурси; банківський відсоток за кредитами та інше.

Для кількісної оцінки внутрішньовиробничих факторів складаються плани технічного та організаційного вдосконалення виробництва. До поставлених завдань в подібних планах можна віднести: - зниження трудомісткості і зростання продуктивності праці; - економія матеріальних ресурсів, і, як наслідок, зниження матеріаломісткості; - зростання прибутку і рентабельності внаслідок зниження витрат виробництва; - приріст виробничих потужностей і випуску продукції та інші [43].

Формування економічної ефективності виробництва може здійснювати лише в певній послідовності. Спочатку визначається кінцевий результат виробництва (обсяг продукції або послуг). Разом з тим визначається необхідний обсяг витрат праці на досягнутий результат виробництва. При розрахунку фактичних витрат враховуються виключно спожиті ресурси. Невикористану частину виділених трудових і матеріальних ресурсів необхідно вжити на

додатковий випуск продукції (послуг), підвищення їх якості і т. д. Далі визначається економічний ефект, який виражається абсолютним приростом результативності виробництва, а також економічну ефективність (відносний приріст результативності).

Необхідною умовою підвищення ефективності виробництва є прагнення до зниження витрат при обсязі виробництва, що прагне до максимуму. Таким чином, підвищення ефективності передбачає або зниження використовуваних матеріальних, трудових і фінансових ресурсів при незмінному обсязі продукції, або при незмінних витратах ресурсів забезпечуються великі результати виробничої діяльності. Але і витрати на виробництво і результати виробництва виражаються великою кількістю різних показників, являють собою складні явища. Тому є багато шляхів і багато показників підвищення ефективності виробництва. З поняття ефективності виробництва видно, що це поняття передбачає кількісне порівняння витрат і їх результатів [44].

Для управління прибутковістю і ефективністю виробництва необхідна не тільки розробка і реалізація поточних планів, а й прогнозування подальшої діяльності, обов'язковий контроль їх виконання, аналіз реалізації та оперативне коригування з урахуванням мінливих умов. При цьому дуже важливо при складанні планів враховувати часовий фактор: - час, необхідний для виходу нового товару на ринок; період реалізації нових ідей; - час, витрачений на освоєння виробництва продукції, зняття з виробництва, Заміна на модифіковану або нову продукцію.

Однією з основних умов підвищення ефективності виробництва є науково-технічний прогрес, якій дає можливість підприємствам застосовувати нові технології, що дозволяють істотно економити на сировині, матеріалах і енергетичних ресурсах, а також підвищувати якість продукції, скорочувати трудовитрати. Режим економії є ключовим фактором підвищення ефективності виробництва і його інтенсифікації [45].

Підвищення конкурентоспроможності підприємства також позитивно впливає на зростання його ефективності в наслідок зростання попиту на

продукцію і збільшення обсягу виробництва. На привабливість підприємства на ринку впливає безліч різних факторів, які, в свою чергу, можна розділити на зовнішні і внутрішні. До зовнішніх факторів слід віднести зміни законодавства, нормативів та ін.; зміни на ринку, перестроювання зовнішньої політики України та інших держав і т. д. Особливий інтерес при розробці заходів з підвищення ефективності виробництва представляють внутрішні фактори, що визначають конкурентоспроможність підприємства: науковий, технічний, фінансово-економічний потенціал, матеріально-технічне забезпечення; маркетинг; ефективність рекламної політики; сервісне обслуговування [46].

Діяльність будь-якого економічного суб'єкта націлена на досягнення основної мети – вилучення прибутку. І головний союзник у напрямку досягнення поставленої мети - це категорія "ефективність".

Розвиток наукової думки обумовлює зростання теоретичних і методологічних способів по збільшенню ефективності, але далеко не всі з них успішно застосовні на практиці [47]. Однозначна відповідь полягає в тому, що для кожного економічного суб'єкта зі своєю організаційно-управлінською структурою і технологією функціонування потрібні індивідуальні методи і підходи. Але все ж є і загальні способи, використовувані різними економічними суб'єктами. До основних методи підвищення ефективності бізнесу належать:

1) Скорочення витрат.

Під поняттям «витрати» з економічної точки зору можна вважати явні витрати бізнес - суб'єкта економіки, а під поняттям «затрати» – факт, пов'язаний зі зниженням величини активів бізнес-суб'єкта або зростанням обсягу його боргових пасивів при веденні економіко-фінансової діяльності. Витрати означають факт, пов'язаний з використанням матеріальних та інших видів ресурсів.

Тільки в момент реалізації економічний суб'єкт відображає в бухгалтерському (фінансовому, управлінському, податковому) обліку свої доходи і обумовлювану частину витрат – затрат. Серед якісних показників економіко-фінансової діяльності того чи іншого господарюючого суб'єкта національної

економіки величезну роль відіграє показник собівартості. У ньому фіксується велика кількість сторін комерційної діяльності того чи іншого господарюючого суб'єкта економіки [48].

Чим економічніше той чи інший суб'єкт бізнесу застосовує ресурси трудового, матеріального, фінансового характеру при веденні своєї діяльності, тим матиме місце більший рівень ефективності господарського процесу, тим більше буде прибуток і рентабельність бізнесу. Калькуляція собівартості потрібна для: аналізу виконання плану за цим критерієм і його динаміки, оцінки рентабельності економіко-фінансової діяльності в цілому і за окремими напрямками бізнесу, пошуку резервів зменшення собівартості.

Найчастіше економічні суб'єкти застосовують різні підходи до зменшення витрат від придбання ресурсів і матеріалів за низькими рівнями цін, до зниження фонду зарплати. Правда в цьому положенні постає питання-навіщо створювати суб'єкт господарювання, якщо необхідно на чомусь в постійному режимі економити? Економічний суб'єкт повинен заробляти. Звичайно, без здійснення контролю над витратами не обійтися. Але в якості методу для зростання ефективності функціонування підприємства, зменшення витрат надмірно повільний і небезпечний метод в сучасних економічних умовах. Ризикувати рівнем якості і рівнем продуктивності однозначно не варто [49].

2) Модернізація виробництва

Модернізація - це впровадження сучасного ПЗ і заміна виробничого обладнання на нове, з більш високим рівнем продуктивності.

Економічний суб'єкт все частіше впроваджують корпоративні управлінські системи, які відповідають за автоматизація окремих видів процесів, таким чином, збільшуючи рівень швидкості і якості функціонування економічного суб'єкта. До цих систем відносять програми, призначені для автоматизування документообігу, корпоративні web-портали і CRM і ERP-системи. Даний спосіб зарекомендував себе в якості найбільш раціонального і правильного методу по збільшенню ефективності економічного суб'єкта. А заміну обладнання, незважаючи на потрібність, відносить до найбільш дорогого методу. Найчастіше, для здійснення

заміни обладнання потрібен великий обсяг інвестицій і термін окупності також даного способу також високі.

3) Зміна системи менеджменту

Під системою прийнято розуміти комплекс взаємопов'язаних елементів, які мають властивості цілісності. Системам притаманні такі основні властивості: 1) організованість ; 2) цілісність; 3) ієрархія.

Менеджмент - це комплекс методів з'єднання в часі і просторі всього переліку ресурсів організації для досягнення поставлених перед нею цілей оптимальним способом. Можна стверджувати, що лінійно-функціональна структура менеджменту в суб'єктах господарювання буде ефективною при наданні впливу нижче представлених факторів: 1) стабільне PEST-середовище, 2) мінімальний рівень витрат на менеджмент, 3) вирішення простих проблем, які обумовлені однією функцією або одним підрозділом, 4) застосування діючих технологій, 5) орієнтування на сформований ринок [50].

Зарекомендувавши себе управлінські системи починають ставати більш і більш популярними серед економічних суб'єктів.

Але суб'єкти господарювання воліють не розробляти власні системи, а застосовувати вже розроблені і перевірені в практичній діяльності, серед яких виділяється система менеджменту якості (СМЯ) [5]. Але даний процес має досить трудомісткий характер і, як правило, ініціатива рухається "зверху" , а саме по приходу нового менеджера.

Для підвищення ефективності бізнесу потрібні сприятливі зовнішні умови і певною мірою обумовлені ними внутрішні умови, що сприяють досягненню соціально - економічної стабільності, відкритості і ринкової рівноваги, економічної свободи економічних суб'єктів ринкових відносин – покупців і товаровиробників. На сучасному етапі вітчизняна економіка не має таких умов. І як наслідок відбувається зниження роздрібного товарообігу; зменшення купівельної спроможності населення; підвищення рівня цін; зменшення курсу гривні ; підвищення цін на енергоресурси.

У зв'язку з цим можна відзначити, що економіка України відходить від використання споживчої моделі, переходячи до застосування ощадної стратегії поведінки ринкових суб'єктів. Це - один з факторів, який перешкоджає підвищенню ефективності діяльності підприємства. Розвиток бізнесу вимагає наявності певної специфіки функціонування економіки. Незважаючи на те, що бізнес-середовище створює нові робочі місця, платить податки в різні рівні бюджетної системи. Бізнес-середовище має ряд проблем, що вимагають вирішення в своєчасному і негайному режимі.

Ключовим фактором, що негативно впливає на підвищення ефективності діяльності бізнесу, є гостра ринкова конкуренція. Її негативна дія здійснюється, наприклад, шляхом застосування недобросовісних методів ведення боротьби для завоювання ринкових позицій. Як приклади таких методів виступають: зменшення якості продукції для зведення до мінімуму рівня ціни продукції для залучення більшого числа клієнтів; цілеспрямоване погіршення репутації гравців ринку-конкурентів; застосування схожих лейблів для завоювання споживчого авторитету [39].

Застосування перерахованих вище методів викликає виникнення конфліктних ситуацій в бізнес-середовищі, відповідно, підвищення ефективності діяльності підприємства не може здійснюватися в повній мірі. Другим за рівнем негативного впливу на підвищення ефективності діяльності підприємства є високі рівні податків.

Ще одним фактором, який негативно впливає на підвищення ефективності діяльності підприємства в Україні, є адміністративні бар'єри, головними з яких є: процес, пов'язаний з ліцензуванням окремих видів діяльності; потреба в державній реєстрації суб'єктів господарювання; міжрегіональний товарообіг; ведення чіткого контролю за діяльністю підприємств з боку державних і муніципальних органів влади; потреба в сертифікації та стандартизації вироблених товарів, виконуваних робіт і послуг, що надаються.

Підсумок наявності перерахованих вище бар'єрів - це розвиток корупції, тому що керівництва підприємств намагаються вирішувати проблеми, що заважають їх розвитку.

На завершення аналізу факторів, які негативно впливають на підвищення ефективності діяльності бюджетних організацій, необхідно виділити рекомендації щодо зменшення рівня впливу виявлених факторів: зведення до мінімуму адміністративних бар'єрів; посилення контролю за явищами корупційного характеру; зменшення рівня ставок відсотків за споживчими кредитами; зменшення рівня податкових ставок; посилення контролю за розвитком недобросовісної конкуренції.

Також з концепцій потрібно змінювати механізми публічного адміністрування бюджетних установ для ефективного виконання контролю бюджетних коштів.

Механізми публічного адміністрування – це спеціальні засоби, що забезпечують здійснення регулюючого впливу публічних адміністрацій на соціально-економічні територіальні системи різних рівнів (села, селища, райони у містах, міста, райони, області) з метою забезпечення здійснення програм по паспортам бюджетів.

Механізм публічного адміністрування можна представити у вигляді схеми по ліву сторону перераховані суб'єкти які здійснюють процес, прямо – функціонування системи на різних етапах впровадження, коли шукається інструмент, який впроваджується наприклад, програма, вона може бути первинна, перехідна або чинна, та по правий бік перераховані цільові механізми, які застосовуються у публічному адмініструванні (рис. 3.1)

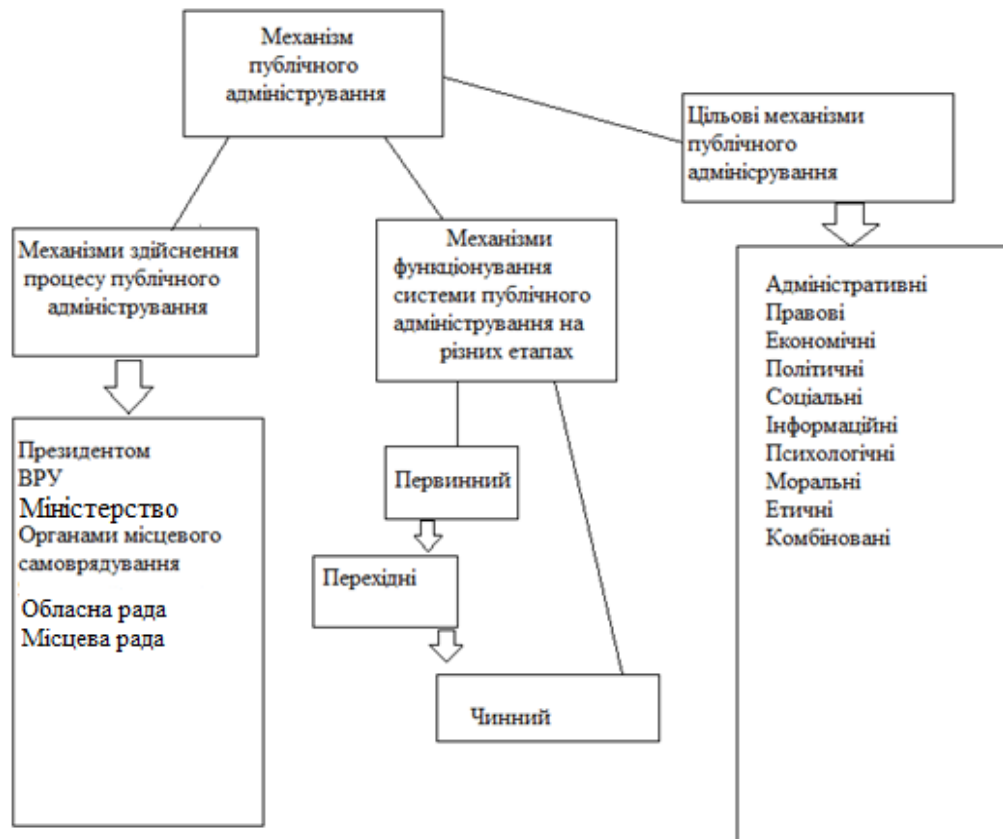

Рис. 3.1 Механізм публічного адміністрування

Джерело: Розроблено автором на основі [39]

Спочатку з'являється закон або законодавчий документ потім він по гілці влади спускається до виконання й також з першої гілки виконавця він піднімається у формі звітів.

Таким чином, поняття публічне управління - це пошук найкращого способу використання ресурсів за для досягнення пріоритетних цілей державної політики у сфері фінансового розподілу бюджетних асигнувань, а також контролю за бюджетними коштами на місцях. На мою думку, механізм публічного адміністрування, дуже заплутаний зараз у бюджетних організаціях.

Публічне управління адміністративними процесами заключається у об'єднанні з цілю оцінки і моніторингу процесів, які відбуваються у сфері розподілення бюджету.

Механізм публічного адміністрування - це ціла система інструментів, які потрібно впроваджувати через суб'єкти публічного адміністрування, функціонування системи може бути первинним, чинним, перехідним. А цільові

механізми мають загальні інструменти, які впровадженні у суті цільового використання бюджетних коштів.

3.2. Розробка моделі ефективності контролю за використанням бюджетних коштів у Київській області

Отримання доходів для підтримання бюджету здебільшого використовують програмно – цільовий метод та концепція видатків будується на паспортах до програм, які здійснюються за рахунок бюджету області. Таким чином, робота з програмою включає у собі просту схему: побудову цілі бюджетної програми – побудову задач до бюджетної програми – фінансовий паспорт – показники ефективності - та фінансовий контроль за результатами бюджетної програми. Саме щоб покращити результат здійснюється фінансовий контроль за видатками, він включає у собі порівняння видатків з доходами, ефективність використання бюджетних коштів, здійснення механізму публічного управління організацією для отримання результату, порівняння результатів за роками. Здебільшого можна порівняти за трьома роками.

До результативних показників бюджетних видатків відносять:

- показники витрат за програмою (ефективні чи не ефективні бюджетні витрати);
- показники, які використовуються для оцінки поставлених цілей програми;
- показник якості;
- показники ефективності;
- тощо.

У методичних рекомендаціях Міністерства фінансів України запропоновані наступні розрахунки показників: показники витрат-показники продукту-показники ефективності-показники результату, що є показником якості.

При аналізі нормативної бази зроблені акценти на моніторинг нецільових використань бюджетних коштів. Не враховується потреба суспільна у коштах

бюджету. На рис. 3.2 запропонована модель фінансового контролю оцінки результативності[51].

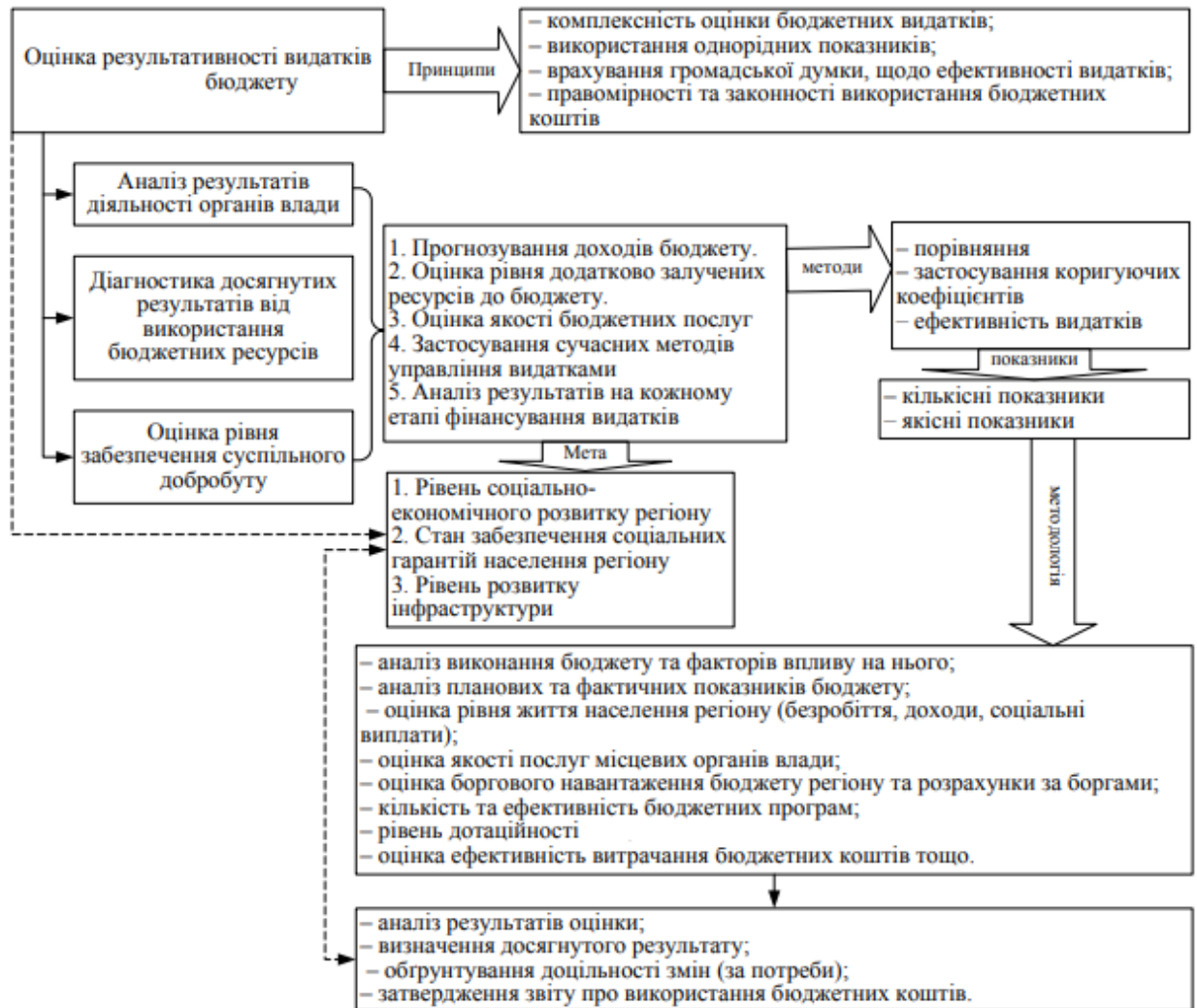

Рис. 3.2 Модель фінансового контролю за результатами витраток

Джерело: Розроблено автором на основі [39]

Відповідно до побудованої моделі можна виділити основні напрямки фінансового контролю за:

- аналізом результату діяльності органів обласної влади;
- діагностуванням вже досягнутих результатів через бюджетні кошти;
- рівнем суспільного добробуту.

Фінансовий контроль у цьому разі здійснюється за використанням якісних та кількісних показників, які треба перевести у прості показники доцільність, ефективність, впроваженість, цільове використання коштів.

Найважливіше, що є у моделі урахування додаткових залучених ресурсів, які визначають можливі позабюджетні джерела фінансування майбутніх витраток.

При залученні грантів, інвесторів, бізнесу надає можливість розвивати регіон та збільшувати економічний розвиток.

Можна зробити висновок, що розроблена модель за результатами бюджету дозволить сприяти прозорості бюджетного фінансування, побудувати залежність суспільного добробуту населення від якості бюджетних послуг та результуючих показників профінансованих видатків, стимулювати одержувачів (розпорядників) бюджетних коштів до підвищення якості управління бюджетом на обласному рівні[52].

ВИСНОВОК

Таким чином була досягнута мета даної роботи: аналіз та роль фінансового контролю за використанням бюджетних коштів на місцевому рівні.

Задачі досягнуті:

- розглянуті різні погляди науковців на сутність фінансового контролю виявлено, що не існує одного поняття, системи функцій та сутності фінансового контролю, вчені по цьому питанню не можуть дійти до єдиної думки;

- розглянуто фінансовий контроль у зарубіжних країнах та виявлено, що існують загальні кроки для аудиту бюджетів у зарубіжному досвіді, модель, яка ділиться на кроки:

Крок 1. Аналіз первинної документації: проведення вичерпного, детального аналізу бюджетних фінансових документів.

Крок 2. Підготовка прогнозів та моделювання: на основі аналізу первинної документації для подальшої роботи з бюджетними коштами.

Крок 3. Виявлення відхилень в основній фінансовій звітності

Крок 4. виправлення відхилень;

- розглянуто особливості державного фінансового контролю у місцевих бюджетах та виявлені етапи:

Етап 1: складання проекту бюджету;

Етап 2. розгляд проекту бюджету

Етап 3 прийняття рішення щодо місцевого бюджету;

Етап 4 виконання усіх статей бюджету.

Етап 5 аудит звітів щодо виконання статей бюджету й, у разі не виконання виправлення помилок, покарання за нецільове використання коштів бюджету. Також не має злагоженості з громадськістю при складанні бюджету.

- проаналізовано використання бюджетних коштів в Київській області та виявлено, що Київська область дуже постраждала від карантину та локдауну та недоотримала доходи від діяльності бізнесу;

- проаналізовано використання бюджетних коштів у інших областях України, де схожа ситуація з Київською областю, проте в них є ще індивідуальні потреби, які мають, як довгострокові цілі, так й короткострокові;
- оцінені бюджетні кошти в Київській області через СВОТ- аналіз в порівнянні з двома областями та зроблено висновок, що Київській області потрібно порозуміння з ФОПами, здійснити діалог з громадськістю та бізнесом для отримання більших доходів та надходжень бюджету;
- обґрунтовані концепції удосконалення ефективності контролю за використанням бюджетних коштів, по – перше, потрібно налагодити прозорість через єдину систему ІТ, налагодити діалог з громадськістю через інструмент медиация, налагодити модернізацію та форми звіту та бюджету до Європейських стандартів, а також звітність та налагодити механізм публічного адміністрування бюджетних коштів;
- розроблено модель ефективності контролю за використанням бюджетних коштів по видатках, виявлено, що буде сприяти прозорості фінансового бюджетування та допоможе сприяти добробуту населення через фінансовий контроль бюджетних асигнувань.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бюджетний кодекс України зі змінами і доповненнями: Закон України від 08.07.2010 № 2456- VI. ЕЛЕКТРОННИЙ РЕСУРС. – РЕЖИМ ДОСТУПУ :: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17> (дата звернення 01.10.2019).
2. Доходи і видатки місцевих бюджетів: коротко про головне. Ціна держави. 2019. ЕЛЕКТРОННИЙ РЕСУРС. – РЕЖИМ ДОСТУПУ :: <http://cost.ua> (дата звернення 15.10.2019).
3. Гупаловська М.Б. Практика і проблематика фінансового контролю за виконанням місцевих бюджетів. Світ Фінансів. 2014. № 4. С. 82–87
4. Данчевська І.Р. Перспективи розвитку державного фінансового аудиту виконання місцевих бюджетів. Інтелект ХХІ. 2017. № 5. С. 107–110.
5. Базась М.Ф. Методика та організація фінансового контролю: Підруч. для вищ. навч. закл. - К.: МАУП, 2004. - 440 с.
6. Баклан В.П. Независимый финансовый контроль во Франции // Контроллинг. - 1991. - № 4. - С. 118-124.
7. Бардаш Ф.В., Дерій В.А., Петренко П.І. Контроль і ревізія. Практикум: Навч. посібник. - Житомир: ЖІТІ, 2000.- 384 с.
8. Белобжецкий И.А. Финансовый контроль и новый хозяйственный механизм. - М.: Финансы и статистика, 1989. - 256 с.
9. Белобжецкий И.А. Финансово-хозяйственный контроль в управлении экономикой. - М.: Финансы, 1979. - 160 с.
10. Белуха Н.Т. Контроль и ревизия в отраслях народного хозяйства: Учебник. - М.: Финансы и статистика, 1992. - 368 с.
11. Бурлаков Р. Про систему державного фінансового контролю // Право України, 1998. - № 3. - С. 69-71.

12. Бутинець Ф.Ф., Бардаш С.В., Малюга Н.М., Петренко НІ. Контроль і ревізія. Вид. 2-е, доп. і перероб. Підручник для студентів вузів спеціальності 7.050106 "Облік і аудит".- Житомир: ЖІТІ, 2000.- 512 с.

13. Дрозд І.К., Шевчук В.О. Державний фінансовий контроль. Навчальний посібник.- К.: ТОВ "Імекс - ЛТД", 2007. - 304 с.

14. Економічна енциклопедія: У трьох томах // Редкол.: С.В.Мочерний (відп. ред.) та ін.. - К.: Видавничий центр "Академія", 2000. - 864 с.

15. Київська обласна рада ЕЛЕКТРОННИЙ РЕСУРС. – РЕЖИМ ДОСТУПУ ::parus.ua

16. Бюджет Київської області ЕЛЕКТРОННИЙ РЕСУРС. – РЕЖИМ ДОСТУПУ :: [https://www.bing.com/newtabredir?Електронний ресурс. – Режим доступу:=http%3A%2F%2Fkoda.gov.ua%2Foblderzhadministratsija%2Fstruktura%2Fstruktorni-pidrozdili-oda%2Fdepartament-finansiv%2Fbyudzheta%2Fvikonannya-oblasnogo-byudzheta-kiiivsk%2Fzvit-pro-vikonannya-oblasnogo-byudzheta-7%2F](https://www.bing.com/newtabredir?Електронний+ресурс.+Режим+доступу:=http%3A%2F%2Fkoda.gov.ua%2Foblderzhadministratsija%2Fstruktura%2Fstruktorni-pidrozdili-oda%2Fdepartament-finansiv%2Fbyudzheta%2Fvikonannya-oblasnogo-byudzheta-kiiivsk%2Fzvit-pro-vikonannya-oblasnogo-byudzheta-7%2F)

17. Дніпровська обласна рада. ЕЛЕКТРОННИЙ РЕСУРС. – РЕЖИМ ДОСТУПУ ::gorod.dp.ua

18.Харківська обласна рада. ЕЛЕКТРОННИЙ РЕСУРС. – РЕЖИМ ДОСТУПУ :: lica.com.ua

19. Львівська обласна рада. ЕЛЕКТРОННИЙ РЕСУРС. – РЕЖИМ ДОСТУПУ ::<https://lvivoblrada.gov.ua>

20. Донецька обласна рада. ЕЛЕКТРОННИЙ РЕСУРС. – РЕЖИМ ДОСТУПУ ::<https://dn.gov.ua/>

21. Одеська обласна рада. ЕЛЕКТРОННИЙ РЕСУРС. – РЕЖИМ ДОСТУПУ ::<https://oblrada.odessa.gov.ua/>

22. Полтавська обласна рада. ЕЛЕКТРОННИЙ РЕСУРС. – РЕЖИМ ДОСТУПУ ::oblrada-pl.gov.ua

23. Запорізька обласна рад. ЕЛЕКТРОННИЙ РЕСУРС. – РЕЖИМ ДОСТУПУ :: <https://zor.gov.ua/>

24. Вінницька обласна рада ЕЛЕКТРОННИЙ РЕСУРС. – РЕЖИМ ДОСТУПУ ::vingfu.gov.ua

25. Хмельницька обласна державна адміністрація ЕЛЕКТРОННИЙ РЕСУРС. – РЕЖИМ ДОСТУПУ ::adm-km.gov.ua
26. Офіційний сайт Черкаської обласної ради. ЕЛЕКТРОННИЙ РЕСУРС. – РЕЖИМ ДОСТУПУ ::oblradack.gov.ua
27. Сумська обласна рада. ЕЛЕКТРОННИЙ РЕСУРС. – РЕЖИМ ДОСТУПУ ::sorada.gov.ua
28. Миколаївська обласна рада ЕЛЕКТРОННИЙ РЕСУРС. – РЕЖИМ ДОСТУПУ ::smk-oblrada.gov.ua)
29. Чернігівська обласна рада. Новий офіційний веб-портал. ЕЛЕКТРОННИЙ РЕСУРС. – РЕЖИМ ДОСТУПУ ::chor.gov.ua
30. Івано - франковська обласна рада ЕЛЕКТРОННИЙ РЕСУРС. – РЕЖИМ ДОСТУПУ ::orada.if.ua
31. Кіровоградська обласна рада ЕЛЕКТРОННИЙ РЕСУРС. – РЕЖИМ ДОСТУПУ ::oblrada.kr.ua
32. Рівненська обласна рада. Офіційний сайт ЕЛЕКТРОННИЙ РЕСУРС. – РЕЖИМ ДОСТУПУ ::ror.gov.ua
33. Волинська обласна рада. ЕЛЕКТРОННИЙ РЕСУРС. – РЕЖИМ ДОСТУПУ ::volynrada.gov.ua
34. Херсонська обласна рада. ЕЛЕКТРОННИЙ РЕСУРС. – РЕЖИМ ДОСТУПУ ::khor.gov.ua
35. Тернопільська обласна рада. ЕЛЕКТРОННИЙ РЕСУРС. – РЕЖИМ ДОСТУПУ :: te-rada.org
36. Луганська обласна рада.ЕЛЕКТРОННИЙ РЕСУРС. – РЕЖИМ ДОСТУПУ :: rada.info.
37. Закарпатська обласна державна адміністрація. ЕЛЕКТРОННИЙ РЕСУРС. – РЕЖИМ ДОСТУПУ ::carpathia.gov.ua.
38. Чернівецька обласна рада. ЕЛЕКТРОННИЙ РЕСУРС. – РЕЖИМ ДОСТУПУ ::oblrada.cv.ua.

39. Бабич Т.С. Бюджетування в Україні: становлення та перспективи розвитку : автореф. дис. ... к. е. н. : спец. 08.00.08 «Гроші, фінанси і кредит» / Т.С. Бабич. – К., 2018. – 22 с.
40. Ведунг Е. Оцінювання державної політики й програм / Е. Ведунг ; пер. з англ. В. Шульги. – К., 2013. – 350 с.
41. Зоді Р. Бюджетування результативності / Р. Зоді, Х.М. Лоуренс, Д.П. Лейсі [та ін.]. – К. : Інститут державного управління, Політехнічний інститут і Університет штату Вірджинія Блексбер, 2018. – 147 с.
42. Концепція застосування програмно-цільового методу в бюджетному процесі : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 вересня 2020р. № 538-р Електронний ресурс. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/538-2020-%D1%80>.
43. Практичні аспекти програмно-цільового методу бюджетування. Зарубіжний досвід : навчальні матеріали для тренінгу у рамках проекту USAID «Реформа місцевих бюджетів в Україні» (18–19 квітня 2016 р.). – К. : НДІ, 2006.
44. Огонь Ц.Г. Програмно-цільовий метод та ефективність бюджетних програм / Ц.Г. Вогонь // Фінанси України. – 2019. – № 7. – С. 20–29.
45. Планування місцевих бюджетів на основі програмно-цільового методу : [навч. посіб.] / Під заг. ред. І.Ф. Щербини ; ІБСЕД, Проект «Зміцнення місцевої фінансової ініціативи», USAID ; 2-ге вид., випр. та доп. – К., 2020. – 104 с.
46. Мірошник С.І. Складання, розгляд та затвердження місцевих бюджетів на основі положень Бюджетного кодексу України : [навч. посіб.] / С.І. Мірошник [та ін.]. – К. : Міленіум, 2017. – 276 с.
47. Сукач О.М. Оцінка результативності реалізації бюджетних програм місцевого рівня / О.М. Сукач // Інноваційна економіка : зб. наук. праць. – 2018. – № 7(33). – С. 154–157.
48. Хакет Р. Програмно-цільовий метод / Р. Хакет // Program Budgeting Manual. – Varents Group, 2019. – Р. 111–112
49. Чумаченко Н. Г., Биринберг Б. М. и др. Самоуправление и самофинансирование регионов: теория и практика. — К., 2015.

50. Шаповал В. М. Конституційний механізм державної влади в незалежній Україні: політико-правові проблеми організації виконавчої влади // Право України. — 2017. — № 1.

51. Шеннон Б. Мадд, Грегори Дж. Брок. Модели: опыт США // Финансы. — 2015. — № 7. — С. 49—52.

ДОДАТКИ

Додаток А

Класифікаційні ознаки	Види державного фінансового контролю
Час здійснення контрольних дій	Попередній, поточний, наступний
Напрямок впливу суб'єкта на об'єкт контролю	Зовнішній, внутрішній
Місце проведення контролю	Дистанційний, виїзний
Повнота охоплення об'єкта контролю	Суцільний, вибірковий
Характер джерел контролю	Документальний, фактичний
Періодичність проведення контролю	Систематичний, періодичний, одноразовий
Повнота охоплення питань, що перевіряються	Комплексний, тематичний, зустрічний
Періодичність вивчення джерел контролю	Періодичний, повторний, додатковий
Стадії проведення	Первинний, проміжний, остаточний
Спрямованість	Стратегічний, тактичний, оперативний
Джерела даних	Документальний, фактичний
Характер контрольних заходів	Плановий, раптовий
Регламент здійснення	Обов'язковий, за рішенням державних органів, ініціативний
Різновиди	Бюджетний, податковий, банківський, Казначейський
Технологія здійснення	Автоматизований, частково автоматизований, неавтоматизований

Рис.1 Класифікація видів державного фінансового контролю
Джерело[3].

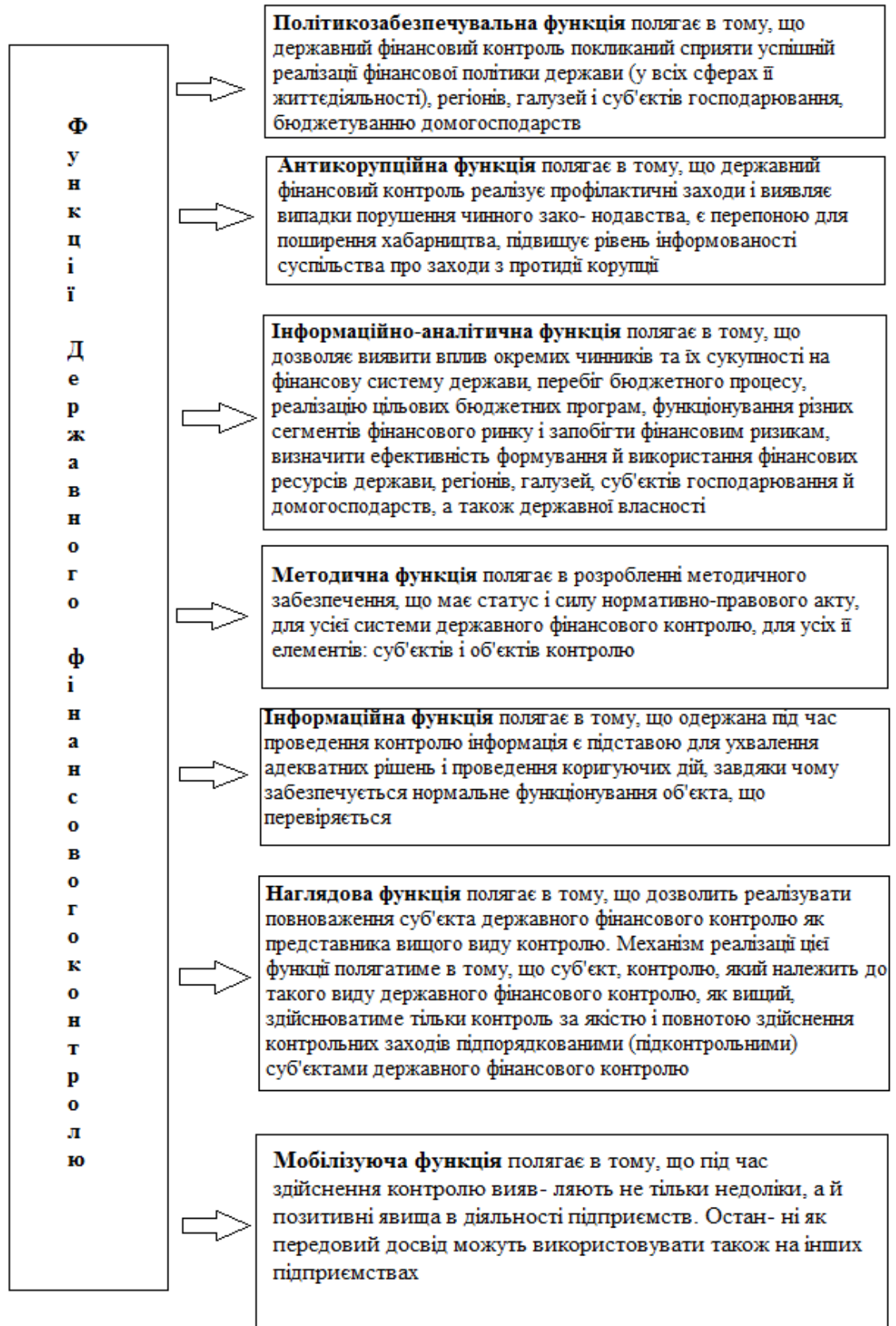

Рис. 2 Функції державного фінансового контролю

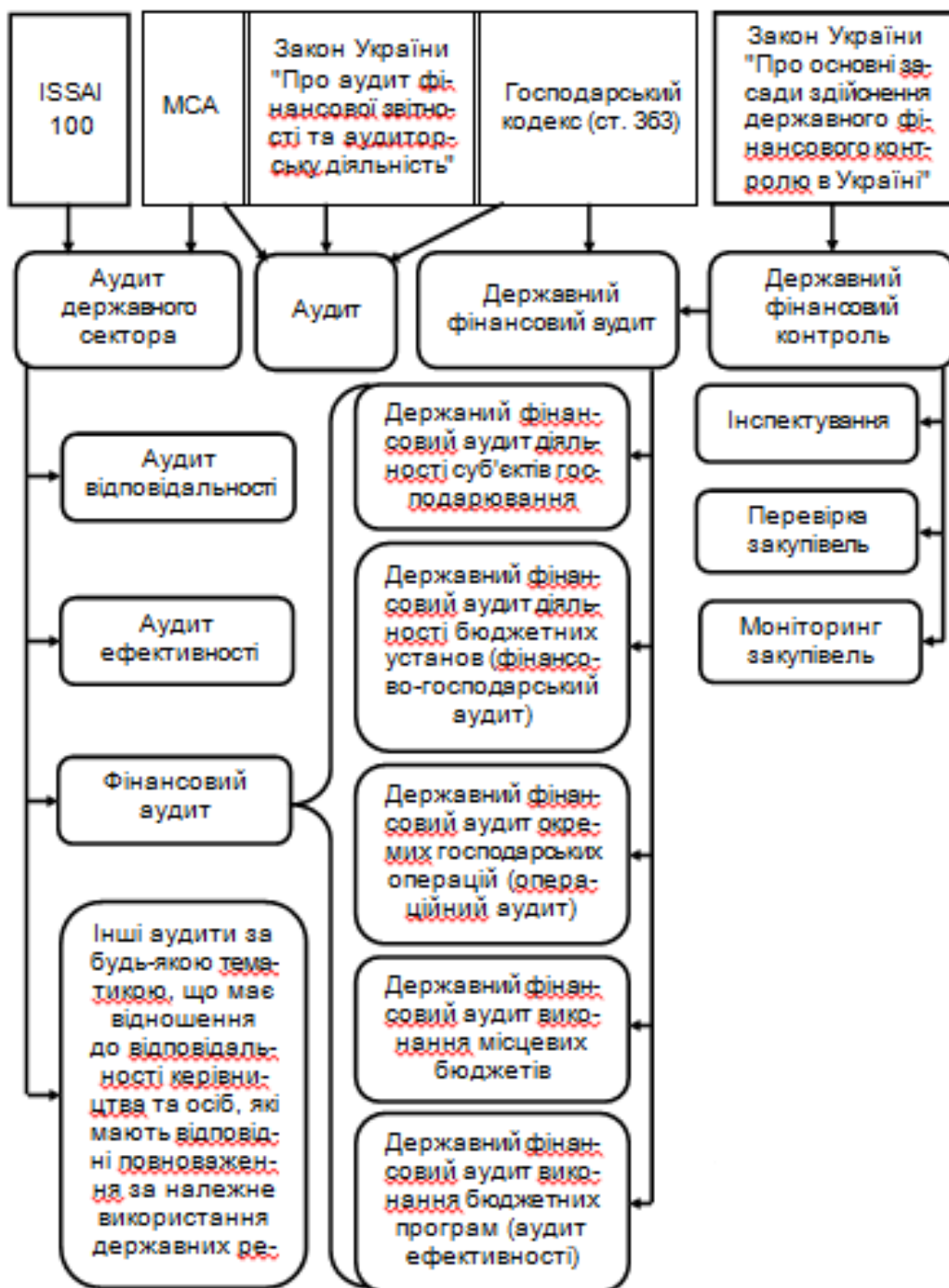

Рис. 3. Порівняння українського та закордонного досвіду проведення фінансового та державного фінансового контролю

Додаток Г

1. Регіональна комплексна програма розвитку лісового (муніципального) фонду Київської області на період до 2022 року.
2. Комплексна програма розвитку сільського господарства та сільських територій Київської області на 2021-2023 роки «Дієвий аграрій – успішна громада».
3. Програма будівництва, реконструкції та ремонту об'єктів інфраструктури Київської області на 2021-2023 роки.
4. Програма «Питна вода Київщини на 2017-2021 роки».
5. Програма енергозбереження (підвищення енергоефективності) Київської області на 2017-2021 роки.
6. Київська обласна програма індивідуального житлового будівництва на селі «Власний дім» до 2023 року.
7. Програма будівництва (придбання) доступного житла в Київській області на 2019-2023 роки.
8. Київська обласна програма «Здоров'я Київщини» на 2021-2023 роки.
9. Програма розвитку системи освіти Київської області на 2019-2021 роки.
10. Обласна цільова програма розвитку водного господарства та екологічного оздоровлення басейну річки Дніпро на період до 2021 року.
11. Програма охорони довкілля та раціонального використання природних ресурсів Київської області на 2019-2022 роки.
12. Комплексна програма підтримки та розвитку молоді Київської області на 2015-2021 роки «Молодь Київщини» (нова редакція).
13. Програма національно-патріотичного виховання в Київській області на 2017-2021 роки (нова редакція).
14. Київська обласна програма розвитку фізичної культури та спорту «Київщина спортивна» на 2017-2021 роки (нова редакція).
15. Програма розвитку малого і середнього підприємництва у Київській області на 2019-2021 роки (нова редакція).
16. Програма залучення інвестицій та поліпшення інвестиційного клімату в Київській області на 2019-2021 роки.
17. Програма підтримки і розвитку театрального та музичного мистецтва Київської області на 2016 – 2021 роки.
18. Комплексна програма розвитку культури Київської області на 2021-2023 роки.
19. Програма створення страхового фонду документації Київської області на 2017-2021 роки.
20. Обласна цільова програма захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, забезпечення пожежної безпеки на 2018-2022 роки.
21. Київська обласна цільова Програма «Турбота» на 2021-2025 роки.
22. Київська обласна цільова програма соціальної підтримки в Київській області учасників антитерористичної операції, операції Об'єднаних сил та членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) учасників антитерористичної операції,

операції Об'єднаних сил, а також родин Героїв Небесної Сотні та учасників Революції Гідності на 2021-2022 роки.

23. Програма забезпечення містобудівною документацією Київської області на 2016-2021 роки.

24. Програма створення геоінформаційної системи ведення містобудівного кадастру та містобудівного моніторингу Київської області на 2017-2021 роки.

25. Програма проведення інвентаризації та нормативної грошової оцінки земель у Київській області на 2017-2021 роки.

26. Програма інформатизації Київської області на 2017-2021 роки «Електронна Київщина».

27. Обласна цільова комплексна програма профілактики та протидії злочинності у Київській області на 2017-2021 роки «Безпечна Київщина».

28. Програма нагородження відзнаками Київської області на 2021-2025 роки.

29. Обласна комплексна програма підтримки сім'ї та забезпечення прав дітей «Щаслива родина – успішна країна» до 2022 роки.

30. Програма розвитку автомобільних доріг у Київській області на 2020-2022 роки.

31. Київська обласна цільова програма підтримки підприємств спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст Київської області і запобігання їх банкрутству на 2020 – 2022 роки.

32. Комплексна програма забезпечення збереженості документів Національного архівного фонду в Державному архіві Київської області на 2021-2023 роки.

33. Обласна цільова програма «Смарт транспорт Київщини (Інтелектуальна транспортна система)» на 2021-2023 роки.

34. Програма розвитку туризму Київської області на 2021-2023 роки.

35. Програма розвитку інформаційного простору Київської області на 2021-2024 роки.

36. Програма забезпечення виконання Київською обласною державною адміністрацією повноважень, делегованих Київською обласною радою, на 2021-2022 роки.

37. Програма організації територіальної оборони у Київській області на 2021-2023 роки.

38. Програма фінансової підтримки місцевих бюджетів Київської області з часткового відшкодування різниці в тарифах на послуги з постачання теплової енергії та постачання гарячої води населенню, встановлених уповноваженими органами на 2021 рік.